

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2000

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Φεβρουάριος 2001

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΕΤ

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΚΑΡΑΤΖΑΣ
Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Αντιπρόεδροι

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Πρόεδρος Alpha Bank

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ*
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος
*(Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΤΣΑΚΟΣ, έως Οκτώβριο 2000)

Μέλη

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥ
Διοικητής Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΑΝΟΠΟΥΛΟΣ*
Διευθύνων Σύμβουλος Τράπεζας
EFG Eurobank Ergasias
*(Α. ΜΠΙΜΠΑΣ, έως Οκτώβριο 2000)

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΑΛΛΑΣ
Πρόεδρος Τράπεζας Πειραιώς

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΟΡΩΤΟΣ*
Γενικός Διευθυντής Citibank
*(Τ. ΑΡΑΠΟΓΛΟΥ, έως Οκτώβριο 2000)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΜΑΣ
Διοικητής Ελληνικής Τράπεζας
Βιομηχανικής Αναπτύξεως

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΟΣ*
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Γενικής Τράπεζας
*(Γ. ΓΟΝΤΙΚΑΣ, έως Ιούλιο 2000)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ*
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Τράπεζας Αττικής
*(Χ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ, έως Οκτώβριο 2000)

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος
Aspis Bank

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΡΤΣΟΣ*
Γενικός Γραμματέας
Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών
*(Ι. ΜΑΝΟΣ, έως Ιούλιο 2000)

Εκτελεστική Επιτροπή

Πρόεδρος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β. ΚΑΡΑΤΖΑΣ
Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Αναπληρωτής Πρόεδρος

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΝΤΑΛΑΚΗΣ
Υποδιοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Μέλη

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Εντεταλμένος Σύμβουλος – Γενικός Διευθυντής
Alpha Bank

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΗΣ*
Υποδιοικητής
Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος
*(Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, έως Φεβρουάριο 2001)

ΒΥΡΩΝ ΜΠΑΛΛΗΣ
Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Τράπεζας EFG Eurobank Ergasias

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΧΕΛΗΣ
Αντιπρόεδρος και Γενικός Διευθυντής
Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος

ΣΤΑΥΡΟΣ ΛΕΚΚΑΚΟΣ*
Γενικός Διευθυντής Τράπεζας Πειραιώς
*(Σ. ΠΑΠΑΔΕΡΟΣ, έως Ιανουάριο 2001)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ
Operations and Technology Group Head, Citibank

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Υποδιοικητής Ελληνικής Τράπεζας
Βιομηχανικής Αναπτύξεως

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΛΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθύνων Σύμβουλος Εγγατίας Τράπεζας

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΚΟΥΜΑΣ*
Διευθύνων Σύμβουλος Εθνικής Τράπεζας
Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως
*(Δ. ΠΑΥΛΑΚΗΣ, έως Ιανουάριο 2001)

ΑΝΝΑ ΠΟΥΣΚΟΥΡΗ-REICHE
Γενικός Διευθυντής
Bayerische Hypo und Vereinsbank

ΗΒΗ ΒΙΓΚΑ
Εντεταλμένη Σύμβουλος και Γενική Διευθύντρια
TEΛΕΣΙΣ Τράπεζας Επενδύσεων

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΡΤΣΟΣ*
Γενικός Γραμματέας ΕΕΤ
*(Ι. ΜΑΝΟΣ, έως Ιούλιο 2000)

Πίνακας Περιεχομένων

I. ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000	
A. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής	9
B. Οι ασιατικές χώρες και η Ρωσία	10
Γ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση	11
Δ. Η Ελληνική Οικονομία	13
II. ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ-ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	
A. Το θεσμικό πλαίσιο του ευρώ	15
1. Κοινοτικό επίπεδο	
2. Εθνικό επίπεδο	
B. Εποπτεία και λειτουργία των τραπεζών	18
1. Διεθνές επίπεδο	
2. Κοινοτικό επίπεδο	
3. Εθνικό επίπεδο	
Γ. Συστήματα και μέσα πληρωμών – Ηλεκτρονικό εμπόριο	20
1. Διεθνές επίπεδο	
2. Κοινοτικό επίπεδο	
3. Εθνικό επίπεδο	
Δ. Λειτουργία και εποπτεία των κεφαλαιαγορών	21
1. Διεθνές επίπεδο	
2. Κοινοτικό επίπεδο	
3. Εθνικό επίπεδο	

Ε. Πολιτική προστασίας καταναλωτή	23
1. Κοινοτικό επίπεδο	
2. Εθνικό επίπεδο	
ΣΤ. Τραπεζική λογιστική	24
Ζ. Ασφάλεια τραπεζικών συναλλαγών	24
1. Διεθνές επίπεδο	
2. Κοινοτικό επίπεδο	
Η. Εργασιακά και κοινωνικά θέματα	26
1. Κοινοτικό επίπεδο	
2. Εθνικό επίπεδο	
Θ. Φορολογικά θέματα	26

III. ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΕΤ

Α. Η εισαγωγή του ευρώ στην Ελλάδα	28
1. Συμβολή στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία	
2. Συμβολή στη διαδικασία μετατροπής του δημοσίου χρέους	
3. Κώδικας δεοντολογίας για τις τραπεζικές χρεώσεις	
4. Χρήση επιταγών	
5. Χρονοδιάγραμμα και ενέργειες εισαγωγής τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ	
6. Συμμετοχή στα ευρώ-παρατηρητήρια	
7. Ενημέρωση του κοινού	
8. Εκπαίδευση προσωπικού	
Β. Θέματα προληπτικής εποπτείας τραπεζών	31
Γ. Θέματα συστημάτων πληρωμών/τυποποιήσεων ηλεκτρονικής τραπεζικής	33
1. Καθιέρωση του Διεθνούς Αριθμού Τραπεζικού Λογαριασμού (IBAN)	
2. Τυποποιήσεις	
3. Συμβολή στον εκσυγχρονισμό των συναλλαγών του Δημοσίου	
4. Λοιπές δραστηριότητες	
Δ. Θέματα κεφαλαιαγοράς και χρηματαγοράς	35
1. Επιτροπή Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς Ομολόγων	
2. Συντονιστική Επιτροπή Αναδόχων της ΕΕΤ	
3. Ομάδα Εργασίας της ΕΕΤ για θέματα θεματοφυλακής	
4. Θέματα venture capital	

Ε. Θέματα καταναλωτών	36
1. Κώδικας Δεοντολογίας Στεγαστικών Δανείων	
2. Εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση	
3. Διάλογος με φορείς καταναλωτών	
ΣΤ. Θέματα τραπεζικής λογιστικής	37
Ζ. Τραπεζικές εργασίες	38
Η. Ασφάλεια τραπεζών και τραπεζικών συναλλαγών	38
1. Εξουσιοδοτημένος Μεσολαβητής	
2. Συμμετοχή στην Επιτροπή του άρθρου 7 του νόμου 2331/1995	
3. Φυσική ασφάλεια τραπεζικών καταστημάτων από ληστείες	
4. Ασφάλεια συναλλαγών με κάρτες	
Θ. Εργασιακά και κοινωνικά θέματα	40
Ι. Νομικά θέματα	41
1. Ειδική εκκαθάριση	
2. Εταιρική διακυβέρνηση	
3. Θέματα του νόμου 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών	
4. Ένταξη των συνεταιριστικών τραπεζών στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων	
ΙΑ. Σχέσεις με παραγωγικές τάξεις	42
1. Διάλογος και προσεγγίσεις	
2. Ελληνική Αναπτυξιακή Εταιρεία (ΕΛΑΝΕΤ)	
ΙΒ. Επιστημονική δραστηριότητα	43
1. Θεσμική συνεργασία με το IOBE	
2. Το Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΕΤ	
3. Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Τραπεζική Ιστορία	
4. Συνδρομή στην ερευνητική δραστηριότητα τρίτων	
ΙΓ. Διεθνείς σχέσεις	45
1. Συνεργασία με το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο	
2. Συμμετοχή στην Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου	
3. Περιφερειακή Συνάντηση Γενικών Γραμματέων Ενώσεων Τραπεζών χωρών της Βαλκανικής, της Β.Α. Μεσογείου και της Παρευξείνιας περιοχής	
4. Ελληνοτουρκική Επιχειρηματική Συνεργασία	
ΙΔ. Χορηγίες	47

IV. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

A. Σεμιναριακή δραστηριότητα	48
B. Κοινοτικά προγράμματα	49
1. Στο πλαίσιο Διμερούς Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας	
2. Πρόγραμμα TACIS ρερ IV	
3. Πρόγραμμα Επιδεικτικών Έργων (ΠΕΠΕΡ)	
4. LEONARDO (DEFACIL)	
5. LEONARDO (PREMEQ II)	
6. LEONARDO (LABS)	
7. LEONARDO (ELFIBANK)	
8. ADAPT (EUROTRAIN)	
Γ. Εκπροσώπηση στο European Bank Training Network	52
Δ. Λοιπή δραστηριότητα	53

Το έτος 2000 αποτέλεσε ορόσημο στην πορεία των ελληνικών τραπεζών. Ο χρόνος αυτός, που ταυτίζεται με την τελευταία χρήση του εικοστού αιώνα, υπήρξε πράγματι ιδιαίτερα σημαντικός τόσο για τη χώρα και την οικονομία της όσο και για το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Με το τέλος του και την είσοδο της χώρας στη ζώνη του ευρώ, από την 1η Ιανουαρίου 2001, τερματίστηκε με επιτυχία μια μακρά περίοδος ανασυγκρότησης, αναδιάρθρωσης και σταθεροποίησης της οικονομίας. Ο πληθωρισμός και τα επιτόκια μειώθηκαν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Οι ρυθμοί αύξησης της παραγωγής ξεπέρασαν, τα τελευταία χρόνια, τα μέσα επίπεδα των υπολοίπων κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα δημοσιονομικά μεγέθη βελτιώθηκαν σε μεγάλο βαθμό, με αποτέλεσμα ο προϋπολογισμός του 2001 να κατατεθεί πλεονασματικός, για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες.

Οι θεσμικές, διοικητικές και παραγωγικές δομές της χώρας εκσυγχρονίζονται και ευθυγραμμίζονται με αυτές που υφίστανται ή διαμορφώνονται στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο. Αποτελεί κοινή πεποίθηση πλέον ότι η χώρα έχει εισέλθει σε μια περίοδο ταχείας βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου και των συνθηκών ζωής.

Οι ελληνικές τράπεζες συνέβαλαν ουσιαστικά στην προσαρμογή και την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας σε όλη τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Προσάρμοσαν τους μηχανισμούς και τη λειτουργία τους έγκαιρα και με επιτυχία στις νέες συνθήκες, ώστε αφενός μεν να προσεγγίσουν το ευρωπαϊκό μέσο επίπεδο εξυπηρέτησης της πελατείας, με όρους και προϋποθέσεις ανάλογους εκείνων των ανταγωνιστριών τους στις διεθνείς αγορές, και αφετέρου να διαχειρίζονται με αποτελεσματικότερο τρόπο τους κινδύνους που είναι συνυφασμένοι με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που παρέχουν.

Η συμβολή της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών στην εκσυγχρονιστική διαδικασία αναπροσαρμογής και αναπροσανατολισμού του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και στην ενσωμάτωση σε αυτό των θεσμικών και οργανωτικών εξελίξεων που διαμορφώνονται τόσο διεθνώς όσο και σε ευρωπαϊκό κοινοτικό επίπεδο, εξακολουθεί να είναι αποφασιστικής σημασίας.

Η ΕΕΤ αποτελεί επίσης τον κεντρικό συνομιλητή των ελληνικών διοικητικών και εποπτικών αρχών σε κάθε προσπάθεια εκσυγχρονισμού και – μικρής ή μεγάλης – μεταρρύθμισης και προσαρμογής, που αποσκοπεί στη θωράκιση της σταθερότη-

τας και αποτελεσματικής λειτουργίας του ελληνικού τραπεζικού και εν γένει χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Η ΕΕΤ τέλος, ως χώρος ανταλλαγής και σύνθεσης απόψεων, επεξεργάζεται και συγκεκριμενοποιεί τις θέσεις των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων και τις προβάλλει στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεών της, η ΕΕΤ παρακολουθεί και καταγράφει συστηματικά τις γενικότερες εξελίξεις του διεθνούς και ελληνικού οικονομικού και χρηματοπιστωτικού περιβάλλοντος, συμβάλλει, μέσω της συμμετοχής της στην Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία, στις προσπάθειες διαμόρφωσης του διαρκώς εξελισσόμενου διεθνούς και ευρωπαϊκού νομισματικού και τραπεζικού συστήματος, και επεξεργάζεται τις κάθε μορφής κανονιστικές πρωτοβουλίες της Πολιτείας και των εποπτικών αρχών. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο λειτουργίας του ευρωσυστήματος, η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία έχει αναχθεί πλέον σε έγκυρο συνομιλητή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, γεγονός που ενισχύει ακόμη περισσότερο την αξιοπιστία αλλά και την ευθύνη των εθνικών τραπεζικών ενώσεων, όπως η ΕΕΤ.

Η πολυσχιδής δραστηριότητα της ΕΕΤ κατά το 2000 αναπτύσσεται αναλυτικά στη συνέχεια, αφού προηγηθεί μια συνοπτική καταγραφή των βασικών οικονομικών και θεσμικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα κατά την επισκοπούμενη περίοδο και επηρέασαν άμεσα ή έμμεσα τη λειτουργία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

I. ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2000

Σε αντίθεση με το πρώτο εξάμηνο, ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας εμφάνισε σαφή δείγματα επιβράδυνσης κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Η εξέλιξη αυτή συνδυάστηκε με ελαφρά επιτάχυνση του ποσοστού αύξησης των τιμών, λόγω των αυξημένων τιμών των ενεργειακών προϊόντων, με γενικευμένη μείωση των δεικτών στις διεθνείς κεφαλαιαγορές και αύξηση των επιτοκίων. Αντίθετα τα ποσοστά ανεργίας, στις περισσότερες τουλάχιστον αναπτυγμένες οικονομίες, υποχώρησαν. Η αναπτυξιακή διαδικασία στηρίχθηκε κυρίως στην εξαγωγική δραστηριότητα, η οποία ευνοήθηκε τόσο από την υποχώρηση των αρνητικών επιδράσεων της κρίσης του 1998 στις χώρες της νοτιο-ανατολικής Ασίας όσο και από την ανάκαμψη της ρωσικής και της κινεζικής οικονομίας.

A. Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής

Η αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας των Ηνωμένων Πολιτειών, που διατηρήθηκε αδιάλειπτα σε όλη ουσιαστικά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, επιβραδύνθηκε αισθητά από τα μέσα του έτους, αν και – σε μέσα ετήσια επίπεδα – η αύξηση του ΑΕΠ υπολογίζεται ότι προσέγγισε σε πραγματικούς όρους το ποσοστό, του 5% – ύψος ρεκόρ για την τελευταία 17ετία. Βασικός συντελεστής της οικονομικής ανάπτυξης όλη αυτή την περίοδο υπήρξε ο όγκος των επενδύσεων των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα στον τομέα των νέων τεχνολογιών.

Η αντιστροφή των τάσεων της οικονομικής δραστηριότητας ήταν σαφής κατά το τρίτο και, ειδικότερα, το τέταρτο τρίμηνο του έτους και εμφανίζεται ιδιαίτερα έντονη στον κλάδο των κατασκευών – η οικοδομική δραστηριότητα εμφάνισε τη μεγαλύτερη υποχώρηση των τελευταίων πέντε ετών – και της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται κατά ένα μέρος στις διαδοχικές αυξήσεις επιτοκίων, στις οποίες προέβησαν οι νομισματικές αρχές, προκειμένου να αποτρέψουν φαινόμενα υπερθέρμανσης της οικονομίας. Παράλληλα, η συνακόλουθη ισχυρή άνοδος του δολαρίου έναντι του ευρώ και των άλλων διεθνών νομισμάτων, επηρέασε αρνητικά τις εξαγωγές και τα κέρδη πολλών αμερικανικών εταιρειών, ιδιαίτερα εκείνων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της ευρωζώνης. Η αύξηση εξάλλου και της τιμής του αρ-

γού πετρελαίου, ενίσχυσε την πίεση τόσο στο επίπεδο των τιμών όσο και σε αυτό του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών, ενώ ταυτόχρονα συμπίεσε το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών. Η τελική ζήτηση επηρεάστηκε επίσης από την υποχώρηση των κεφαλαιαγορών, γεγονός το οποίο, αν συνεχιστεί, ενδέχεται να έχει αρνητικές επιδράσεις στα επίπεδα της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Η υποχώρηση του ρυθμού ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας ενδέχεται, πιθανότατα, να μειώσει την πίεση στο ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών, εφόσον δεν συνδυαστεί με μείωση – ή το χειρότερο με αντιστροφή – της εισροής κεφαλαίων, θα έχει όμως σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στις εξαγωγικές επιδόσεις και κατά συνέπεια στα επίπεδα παραγωγής και απασχόλησης σημαντικών εμπορικών εταιρών των ΗΠΑ, όπως το Μεξικό, ο Καναδάς, η Ταϊλάνδη, η Ταϊβάν, η Κορέα, η Ιαπωνία. Πράγματι, η ανάπτυξη των χωρών αυτών κατά το 1999 και το 2000 βασίστηκε κυρίως στην ανάπτυξη των εξαγωγών, η σημαντική διεύρυνση των οποίων αναπλήρωσε την ανεπαρκή εσωτερική ζήτηση.

Η αντιστροφή του προσανατολισμού της αμερικανικής οικονομίας και η ενδεχόμενη διατήρηση της τάσης αυτής κατά το πρώτο μέρος του 2001, σε συνδυασμό μάλιστα με τις αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει στα επίπεδα δραστηριότητας και σε άλλες περιοχές του πλανήτη, μπορεί να δημιουργήσει αβεβαιότητες ως προς τις οικονομικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2001, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την εξέλιξη των κεφαλαιαγορών και του διεθνούς εμπορίου.

B. Οι ασιατικές χώρες και η Ρωσία

Η ανάκαμψη της ιαπωνικής οικονομίας παραμένει αβέβαιη. Ούτε οι αυξημένες εξαγωγές ούτε τα αλληπάλλληλα ογκώδη κρατικά προγράμματα δημοσίων δαπανών έχουν αποδειχθεί ικανά, μέχρι στιγμής τουλάχιστον, να τονώσουν και να διευρύνουν την έντονα διστακτική ζήτηση των καταναλωτών. Η συνεχιζόμενη για μια δεκαετία καθίζηση του οικοδομικού τομέα και η αδυναμία ουσιαστικής ανάκαμψης του χρηματιστηρίου αξιών διατηρούν κλίμα αβεβαιότητας ως προς την ευρωστία του χρηματοπιστωτικού τομέα της χώρας.

Αντίθετα, για τρίτη συνεχόμενη χρονιά, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ της κινεζικής οικονομίας ξεπέρασε το 7%, χάρη στην αύξηση των εξαγωγών, ιδιαίτερα προς τις Ηνωμένες Πολιτείες. Σαφή βελτίωση παρουσίασε μετά την απορρόφηση των αρνητικών συνεπειών της κρίσης του 1998 και ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ και σε άλλες ασιατικές χώρες, όπως η Ινδία (6,7%), η Κορέα (8,8%), η Ταϊβάν (6,5%) και η Σιγκαπούρη (7,9%). Έντονος υπήρξε και ο ρυθμός ανάπτυξης της ρωσικής οικονομίας, ο οποίος προβλέπεται να ξεπεράσει το 6% σε πραγματικούς όρους έναντι 3,2% το 1999 και -4,9% το 1998.

Γ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση

Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν του συνόλου των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτιμάται ότι αυξήθηκε γύρω στο 3,5%, σε πραγματικούς όρους, το έτος 2000 έναντι αύξησης 2,4% το προηγούμενο έτος. Η επιτάχυνση υπήρξε αξιοσημείωτη σε όλες τις χώρες μέλη, ιδιαίτερα δε στις μεγαλύτερες απ' αυτές, και συνοδεύτηκε από αισθητή μείωση της ανεργίας. Ωστόσο, η αναπτυξιακή πορεία της ευρωπαϊκής οικονομίας επιβραδύνθηκε κάπως κατά το δεύτερο εξάμηνο, λόγω των αρνητικών επιπτώσεων της αυξημένης τιμής του πετρελαίου στα εισοδήματα των καταναλωτών. Σε αντίθεση όμως με αντίστοιχες περιόδους κατά το παρελθόν, η ευαισθησία της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυξήσεις των τιμών των καυσίμων έχει μειωθεί αισθητά.

Κατά το 1999 και το μεγαλύτερο μέρος του 2000, παρατηρήθηκε μια διολίσθηση της ισοτιμίας του ευρώ έναντι του αμερικανικού δολαρίου και του ιαπωνικού γιεν. Ο συνδυασμός των δύο προαναφερθέντων παραγόντων, της αύξησης δηλαδή της τιμής του πετρελαίου και της μείωσης της ισοτιμίας του ευρώ, προκάλεσε αισθητές πιέσεις στο επίπεδο των τιμών, με αποτέλεσμα το Νοέμβριο ο μέσος εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτού να διαμορφωθεί σε 2,9%, πολύ πάνω από τον ενδεικτικό στόχο του 2% της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Η τελευταία υποχρεώθηκε να προχωρήσει σε αύξηση των βασικών παρεμβατικών επιτοκίων της. Το αποτέλεσμα των ενεργειών αυτών, σε συνδυασμό και με την υποχώρηση των τιμών του πετρελαίου, οδήγησε σε υποχώρηση των πληθωριστικών πιέσεων (2,6% το Δεκέμβριο) και σε μερική ανατίμηση του ευρώ.

Οι συνέπειες από την αύξηση της τιμής του πετρελαίου ήταν εμφανείς και στο ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών της ζώνης ευρώ, δεδομένου ότι το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου ανήλθε σε 23,6 δισ. ευρώ έναντι 1,9 δισ. ευρώ κατά την αντίστοιχη περίοδο του 1999.

Ο ρυθμός ανάπτυξης του παγκόσμιου ΑΕΠ, ο οποίος το 2000 παρουσίασε το μεγαλύτερο ποσοστό κατά την πρόσφατη περίοδο, ενδέχεται να υποχωρήσει, αλλά αναμένεται να διατηρηθεί ακόμη σε ικανοποιητικό επίπεδο. Μια τέτοια επιβράδυνση θα έχει ασφαλώς σχετική αρνητική επίδραση στις συνολικές εξαγωγές της ζώνης ευρώ. Εντούτοις, η ευρωζώνη αποτελεί πλέον μια μεγάλη οικονομική οντότητα, όπου οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αποτελούν μόνο το 17% του ΑΕΠ. Κατά συνέπεια, η οικονομική δραστηριότητα στη ζώνη ευρώ θα καθοριστεί κυρίως από εσωτερικούς παράγοντες.

Στα τέλη του 2000, ο βαθμός εμπιστοσύνης επιχειρήσεων και νοικοκυριών παραμένει σε ικανοποιητικά επίπεδα, όπως και η απασχόληση του παραγωγικού δυναμικού, ενώ η ανεργία συνεχίζει να υποχωρεί. Παράλληλα, το διαθέσιμο εισόδημα των ιδιωτών θα ενισχυθεί από την υποχώρηση της τιμής των καυσίμων και τη μείωση των συντελεστών της άμεσης φορολογίας που έχει εξαγγελθεί σε διάφορα κράτη μέλη.

Συνολικά, η διεύρυνση του ΑΕΠ για το 2001 προβλέπεται ότι θα προσεγγίσει το 3% έναντι 3,2% κατά το 2000. Ταυτόχρονα αναμένεται να μειωθεί ο ρυθμός αύξησης των

τιμών – χάρη και στη σχετική ανατίμηση του ευρώ – και περί τα τέλη του έτους να κυμανθεί και πάλι γύρω στο 2%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΕ ΚΥΡΙΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ (ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙ ΤΟΙΣ %)

	Πραγματικό ΑΕΠ				Τιμές Καταναλωτή			
	1998	1999	2000	2001 (*)	1998	1999	2000	2001 (*)
Κύριες Βιομηχανικές Χώρες	2,5	2,9	3,9	2,9	1,3	1,4	2,2	1,9
ΗΠΑ	4,4	4,2	5,2	3,2	1,6	2,2	3,2	2,6
Ιαπωνία	-2,5	0,2	1,4	1,8	0,6	-0,3	-0,2	0,5
Γερμανία	2,1	1,6	2,9	3,3	0,6	0,7	1,7	1,5
Γαλλία	3,2	2,9	3,5	3,5	0,7	0,6	1,5	1,1
Ιταλία	1,5	1,4	3,1	3,0	1,7	1,7	2,5	1,6
Ηνωμένο Βασίλειο	2,6	2,1	3,1	2,8	2,7	2,3	2,0	2,4
Καναδάς	3,3	4,5	4,7	2,8	1,0	1,7	2,3	2,1
Ευρωπαϊκή Ένωση (15)	2,7	2,4	3,4	3,3	1,4	1,4	2,1	1,9
Ισπανία	4,0	3,7	4,1	3,5	1,8	2,2	3,1	2,4
Ολλανδία	3,7	3,6	3,9	3,5	2,0	2,0	2,4	3,5
Βέλγιο	2,7	2,5	3,9	3,0	0,9	1,1	2,2	1,4
Σουηδία	3,0	3,8	4,4	3,4	-0,1	0,4	1,4	1,8
Αυστρία	2,9	2,2	3,5	2,9	0,8	0,5	1,9	2,1
Δανία	2,5	1,7	2,1	2,1	1,8	2,6	2,9	2,5
Φιλανδία	5,5	4,0	5,0	4,0	1,3	1,3	2,7	2,5
Ελλάδα	3,7	3,5	3,5	3,9	4,5	2,2	2,5	2,8
Πορτογαλία	4,2	3,0	3,4	3,5	2,2	2,2	2,5	2,2
Ιρλανδία	8,9	9,9	8,7	6,9	2,2	2,5	4,8	3,5
Ζώνη Ευρώ (11)	2,7	2,4	3,5	3,4	1,1	1,2	2,1	1,7

(*) Προβλέψεις
 ΠΗΓΗ
 Τράπεζα της Ελλάδος,
 Στατιστικό Δελτίο
 Οικονομικής Συγκυρίας

Δ. Η ελληνική οικονομία

Το 2000 ήταν μια πολύ καλή χρονιά για την ελληνική οικονομία, η οποία μετά από μια επίμονη και επιτυχημένη πορεία σύγκλισης εισήλθε, από την 1η Ιανουαρίου 2001, στη ζώνη του ευρώ. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν αυξήθηκε με ρυθμό 4,1% σε σταθερές τιμές έναντι 3,5% της ζώνης του ευρώ, με αποτέλεσμα για τέταρτο χρόνο η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας να είναι ανώτερη από εκείνη της ευρωζώνης. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν κυρίως η αύξηση των ακαθάριστων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου (9,3% σε σταθερές τιμές) και η ιδιωτική κατανάλωση (3,1%). Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι επενδύσεις σε εξοπλισμό αποτελούν το 38% των συνολικών επενδύσεων (33% το 1999). Η ταχεία αύξηση των επενδύσεων σε εξοπλισμό αποτελεί σαφή ένδειξη ότι το σύνολο της οικονομίας έχει εισέλθει πλέον σε πορεία εκσυγχρονισμού και προσαρμογής σε περισσότερο ανταγωνιστικές μορφές παραγωγής, κάτι που διαφαίνεται ήδη καθαρά τόσο από την αύξηση της συμβολής της μεταποιητικής βιομηχανίας στη δημιουργία του ΑΕΠ όσο και από τον όγκο και τη σύνθεση των εξαγωγών. Η αύξηση του επιπέδου των τιμών, παρά την αύξηση των τιμών των καυσίμων και την ανατίμηση του δολαρίου, ήταν συγκρατημένη και σε στενή συνάφεια με τις εξελίξεις στην ευρωζώνη.

Ταυτόχρονα, εντυπωσιακή υπήρξε η μείωση σε όλες τις μορφές, χρεωστικές και πιστωτικές, των επιτοκίων. Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το μέσο επιτόκιο βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων προς τις επιχειρήσεις ανερχόταν το Νοέμβριο σε 11,1% έναντι 15% το 1999 και το μέσο επιτόκιο κάθε μορφής καταναλωτικών δανείων προς τα νοικοκυριά σε 14,9% έναντι 20,4% το 1999.

Το ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών επιδεινώθηκε, κυρίως εξαιτίας της αύξησης του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου παρά την αύξηση των εξαγωγών. Στο δεκάμηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2000 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε σε 6.127 εκατ. ευρώ έναντι ελλείμματος 3.082 εκατ. ευρώ στο αντίστοιχο δεκάμηνο του 1999. Το 40% περίπου της διεύρυνσης του ελλείμματος οφείλεται στην αυξημένη δαπάνη για καθαρές εισαγωγές καυσίμων, κυρίως λόγω της εξέλιξης της διεθνούς τιμής του αργού πετρελαίου, αλλά και της εισαγωγής μεγαλύτερων ποσοτήτων στις αρχές του 2000. Η μεγάλη αύξηση της εισαγωγικής δαπάνης αφορά κυρίως σε εισαγωγές επιβατικών αυτοκινήτων, μηχανημάτων και άλλων κεφαλαιακών αγαθών και αντανακλά την αυξημένη επενδυτική δραστηριότητα και την ταχύτερη άνοδο του διαθέσιμου εισοδήματος.

Το υψηλό ποσοστό ανεργίας παραμένει το κυριότερο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας κατά την παρούσα φάση. Η μετακίνηση οικονομικά ενεργού πληθυσμού από τον πρωτογενή τομέα της οικονομίας, που διευκολύνεται και από την παρουσία σημαντικού αριθμού μεταναστών από τις χώρες των Βαλκανίων και άλλες περιοχές, όπως και ο εκσυγχρονισμός των κάθε μορφής παραγωγικών διαδικασιών, απελευθερώνουν σημαντικό ποσοστό του εργατικού δυναμικού, που υπερκαλύπτει το φυσιολογικά δημιουργούμενο αριθμό νέων θέσεων εργασίας. Ελπίζεται ότι η διατήρηση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης κατά την επόμενη πενταετία και η διαφαινόμενη μείωση

του αριθμού των νεοεισερχομένων στην αγορά εργασίας, λόγω των δημογραφικών εξελίξεων κατά την τελευταία εικοσαετία, θα συμβάλουν σημαντικά στην ουσιαστική συμπίεση του σημερινού ποσοστού ανεργίας. Η σαφής μείωση του ρυθμού αύξησης του αριθμού των καταγεγραμμένων ανέργων από τα μέσα του 1999, εφόσον συνεχιστεί, αποτελεί ενθαρρυντική εξέλιξη.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 2 ΕΠΙΤΟΚΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
(ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΟΔΟΥ)**

Περίοδος	Επιτόκια Καταθέσεων			Επιτόκια Χορηγήσεων				Απόδοση		Δ.Τ.Κ.	
	Όψεως	Ταμειοτηρίου	Προθεσμ. 12 μην.	Βραχυπρόθεσμα		Μακροπρόθεσμα		Ετήσια ΕΓΕΔ	10ετή Ομόλογα		
				Επιχειρ.	Νοικοκ.	Επιχειρ.	Νοικοκ.				
1995	5,8	13,7	15,9	23,1	-----	22,1	-----	15,5	----	8,9	
1996	5,9	11,9	13,5	21,0	-----	18,9	-----	12,8	----	8,2	
1997	5,4	9,2	10,2	18,9	-----	16,8	-----	10,4	9,8	5,5	
1998	5,3	9,0	10,7	18,6	-----	16,6	-----	11,6	8,5	4,8	
1999	I	3,4	8,2	9,4	15,0	20,4	14,0	13,1	9,2	6,1	3,6
	II	3,4	8,0	8,6	15,0	20,4	13,4	12,5	8,7	5,9	2,4
	III	3,4	8,0	8,4	15,0	20,4	13,4	12,4	8,8	6,6	2,0
	IV	3,4	8,0	8,3	14,9	20,5	13,4	12,5	8,8	6,7	2,5
2000	I	3,3	7,0	7,1	13,8	19,6	12,8	11,2	6,9	6,4	2,9
	II	2,8	6,1	6,2	12,6	18,1	11,7	9,9	6,4	6,1	2,7
	III	2,4	5,3	5,9	12,0	15,5	11,3	9,3	6,0	6,1	2,9
ΟΚΤ.	2,6	4,7	5,5	11,3	15,0	10,5	8,9	5,5	6,0	4,0	
ΝΟΕ.	2,6	4,7	5,5	11,1	14,9	10,4	8,8	5,3	5,9	4,2	

ΠΗΓΗ
Τράπεζα της Ελλάδος,
Στατιστικό Δελτίο
Οικονομικής Συγκυρίας

II. ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ/ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Οι εξελίξεις στο χώρο των κεφαλαιαγορών και των χρηματαγορών, η διαρκής ανάπτυξη της τεχνολογίας και η αυξανόμενη χρήση του διαδικτύου στο χρηματοπιστωτικό τομέα, καθώς και η προσπάθεια διασφάλισης της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και πληρέστερης προστασίας των καταναλωτών με βάση τα νέα δεδομένα, είχαν ως αποτέλεσμα να συνεχιστεί και το 2000 έντονη η κανονιστική ρυθμιστικότητα τόσο σε διεθνές και ευρωπαϊκό κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Σε κοινοτικό επίπεδο, επισημαίνεται ιδιαίτερα η σχετικά ταχεία προώθηση του Προγράμματος Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το χρηματοπιστωτικό τομέα, όπως αυτό είχε καθοριστεί σε σχετική Ανακοίνωσή της το 1999. Αντίστοιχα, σε εθνικό επίπεδο, η σημαντικότερη εξέλιξη τη χρονιά αυτή συνδέεται με τη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για την καθιέρωση του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος ως εθνικού νομίσματος της χώρας.

Το σύνολο των διεθνών κανονιστικών κειμένων, κοινοτικών πράξεων και διατραπεζικών συμφωνιών που παρατίθενται κατωτέρω και αποτελούν τη νομική βάση για το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος το 2000, απασχόλησαν το Διοικητικό Συμβούλιο, την Εκτελεστική Επιτροπή, τις Τεχνικές Επιτροπές και τις Ομάδες Εργασίας της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας και αναμένεται να διευρύνουν το πεδίο δραστηριότητας της ΕΕΤ στο άμεσο μέλλον. Οι θέσεις της Ομοσπονδίας, στην οποία η ΕΕΤ συμμετέχει ενεργά, σε όλα τα εν λόγω θέματα δεν αναπτύσσονται στην παρούσα έκθεση, καθώς περιέχονται αναλυτικά στον Απολογισμό της, που δημοσιεύεται το Μάρτιο κάθε έτους στο διαδίκτυο (www.fbe.be).

A. Το θεσμικό πλαίσιο του ευρώ

1. Κοινοτικό επίπεδο

☐ **Κανονισμός 1478/2000/ΕΚ:** Αμέσως μετά την απόφαση του Συμβουλίου ECOFIN για την ένταξη της χώρας μας στη ζώνη του ευρώ, εκδόθηκε ο Κανονισμός 1478/2000/ΕΚ, με τον οποίο καθορίστηκε, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2001, η αμετάκλητη τιμή μετατροπής του ευρώ σε δραχμές (1 ευρώ = 340,750 δραχμές).

□ **Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα μέτρα για διευκόλυνση της προετοιμασίας των οικονομικών μονάδων για τη μετάβαση στο ευρώ:** Η εν λόγω Σύσταση περιέχει διατάξεις που αφορούν:

- στην πληροφόρηση του κοινού αναφορικά με τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα σε ευρώ, που θα τεθούν σε κυκλοφορία την 1η Ιανουαρίου 2002,
- στην παροχή κάθε δυνατής συνδρομής στο κοινό, ώστε να εξοικειωθεί με το νέο φυσικό χρήμα,
- στην παρότρυνση των οικονομικών μονάδων να αποκτήσουν μέσα στο 2001 εμπειρία ως προς τη χρήση του ευρώ,
- στη σταδιακή μείωση του όγκου των συναλλαγών που καταρτίζονται και εκτελούνται στις εθνικές νομισματικές μονάδες των κρατών μελών της ευρωζώνης, και
- στην εν γένει διευκόλυνση της μετάπτωσης στο καθεστώς του φυσικού χρήματος ευρώ.

□ **Παραχάραξη κερμάτων και τραπεζογραμμάτων:** Το Συμβούλιο εξέδωσε μια απόφαση-πλαίσιο για ενίσχυση της προστασίας από την παραχάραξη των κερμάτων και τραπεζογραμμάτων που θα κυκλοφορήσουν σε ευρώ, με την πρόβλεψη της επιβολής ποινών και άλλων κυρώσεων. Αντίστοιχου περιεχομένου Κανονισμός αναμένεται να εκδοθεί από το Συμβούλιο το 2001.

2. Εθνικό επίπεδο

Από τη Δευτέρα 1η Ιανουαρίου 2001, η Ελλάδα είναι πλήρες μέλος της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Νόμισμα της χώρας είναι το ευρώ, ενώ η δραχμή αποτελεί, μαζί με τις υπόλοιπες νομισματικές μονάδες των κρατών μελών του ευρωσυστήματος, υποδιαίρεση του ευρώ με την προαναφερθείσα τιμή μετατροπής, ιδιότητα που θα συνεχίσει να έχει μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001. Από τις 2 Ιανουαρίου 2001, όλες οι συναλλαγές με την Τράπεζα της Ελλάδος και όλες οι διατραπεζικές συναλλαγές στις αγορές χρήματος διενεργούνται σε ευρώ και η εγχώρια αγορά αποτελεί μέρος της ενοποιημένης αγοράς της ευρωζώνης.

Η εισαγωγή του ευρώ κατέστη δυνατή μετά την ολοκλήρωση των αναγκαίων τεχνικών και λειτουργικών προσαρμογών για την εισαγωγή του σε λογιστική μορφή. Ειδικότερα, από την 1η Ιανουαρίου 2001:

- τέθηκε σε εφαρμογή, και για την Ελλάδα, το λειτουργικό πλαίσιο άσκησης της ενιαίας νομισματικής πολιτικής από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,
- μετατράπηκαν σε ευρώ τα δραχμικά υπόλοιπα των λογαριασμών που τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος και αφορούν στις πράξεις νομισματικής πολιτικής,
- ενοποιήθηκαν τα Συστήματα Πληρωμών ΕΡΜΗΣ σε δραχμές και ΕΡΜΗΣ σε ευρώ στο ενιαίο Σύστημα Πληρωμών ΕΡΜΗΣ, το οποίο λειτουργεί κανονικά από τις 2 Ιανουαρίου 2001 και διακανονίζει πληρωμές μόνον σε ευρώ (μέσω του Συστήματος ΕΡΜΗΣ διακανονίζονται υποχρεωτικά όλες οι πράξεις νομισματικής πολιτικής που διενεργεί η Τράπεζα της Ελλάδος, ως μέλος του ευρωσυστήματος, με ασφάλεια τίτλους του ελληνικού Δημοσίου),
- μετατράπηκε το δημόσιο χρέος σε ευρώ, με τη συνεργασία όλων των μελών του

Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων του Δημοσίου με Λογιστική Μορφή, ενώ η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ) λειτουργεί σε ευρώ, εξασφαλίζοντας αυξημένη εμπορευσιμότητα στους τίτλους του ελληνικού Δημοσίου.

Εν όψει της ένταξης της χώρας στη ζώνη του ευρώ, οι κανονιστικές εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο υπήρξαν κατά τη διάρκεια του 2000 ιδιαίτερα σημαντικές. Εκτός από τις πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος που αφορούσαν κατά κύριο λόγο στην προσαρμογή του λειτουργικού πλαισίου άσκησης της νομισματικής πολιτικής εν όψει και, κυρίως, μετά την είσοδο της χώρας στην ευρωζώνη, εκδόθηκε ο Νόμος 2842/2000 αναφορικά με τη «λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών 1103/97, 974/98 και 2866/98 του Συμβουλίου, όπως ισχύουν, σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ». Οι διατάξεις αυτού του βασικού νόμου, με τον οποίο διαμορφώθηκε το θεσμικό πλαίσιο για την εισαγωγή του ευρώ στην Ελλάδα, αφορούν, ως προς το τραπεζικό σύστημα, στα ακόλουθα:

- την καθιέρωση του ευρώ ως εθνικού νομίσματος της Ελλάδας,
- την περαιτέρω εξειδίκευση των διατάξεων του Κανονισμού 1103/97 για τη μετατροπή χρηματικών ποσών από δραχμές σε ευρώ (και αντίστροφα) και τη στρογγυλοποίηση των ποσών που προκύπτουν,
- την αντικατάσταση του διατραπεζικού επιτοκίου Αθηνών ATHIBOR από το ευρωπαϊκό διατραπεζικό επιτόκιο αναφοράς EURIBOR και των επιτοκίων αναφοράς της Τράπεζας της Ελλάδος από τα αντίστοιχα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,
- την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας περί συναλλάγματος στις απαιτήσεις του νέου περιβάλλοντος,
- την κατάργηση των διατάξεων που απαγόρευαν τη συνομολόγηση ρητρών συναλλάγματος, χρυσού, χρυσών νομισμάτων και τιμαρίθμου,
- την επανέκφραση του συνόλου σχεδόν του υφιστάμενου δραχμικού δημοσίου χρέους σε ευρώ,
- τη μετατροπή του μετοχικού κεφαλαίου των ΑΕ σε ευρώ,
- τη διπλή αναγραφή τιμών, σύμφωνα με τις διατάξεις της ομώνυμης κοινοτικής Σύστασης,
- τη σύσταση, σε κάθε Νομαρχία της χώρας, πενταμελών ευρώ-παρατηρητηρίων, και
- την πρόβλεψη ότι η διαπραγμάτευση, ο διακανονισμός και η εκκαθάριση των χρηματιστηριακών συναλλαγών σε οργανωμένες αγορές στην Ελλάδα θα διενεργούνται σε ευρώ, αλλά η έγγραφη απεικόνιση των στοιχείων των χρηματιστηριακών συναλλαγών θα συνεχίσει, μέχρι τα τέλη του 2001, να γίνεται και σε δραχμές.

Β. Εποπτεία και λειτουργία των τραπεζών

1. Διεθνές επίπεδο

□ **Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία:** Κατά τη διάρκεια του 2000, το έργο της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία (Basle Committee on Banking Supervision) της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών συνεχίστηκε με ιδιαίτερη ένταση. Σημαντικό τμήμα του εν λόγω έργου αφορούσε στην εξειδίκευση διαφόρων θεμάτων που άπτονται των προτάσεων που είχε υποβάλει το 1999 με το συμβουλευτικό κείμενο με τίτλο *A New Capital Adequacy Framework* (Ένα Νέο Πλαίσιο για την Κεφαλαιακή Επάρκεια) και απαιτούσαν είτε περαιτέρω επεξεργασία είτε την άντληση πληροφορήσης από τις τράπεζες που διαθέτουν αναπτυγμένα συστήματα για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, στον οποίο εκτίθενται. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέδωσε μια σειρά οριστικών κειμένων που αφορούσαν κυρίως:

- στον τρόπο εφαρμογής των πρακτικών που είχε προτείνει το 1999 αναφορικά με τη διασύνδεση των τραπεζών με επιχειρήσεις που λειτουργούν με υψηλό βαθμό χρηματοοικονομικής μόχλευσης (highly leveraged institutions, όπως, π.χ., τα hedge funds),
- στην καθιέρωση πρακτικών αφενός μεν για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, στον οποίο εκτίθενται οι τράπεζες, και αφετέρου για τη δημοσιοποίηση στο κοινό του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνουν με τη δραστηριότητά τους,
- στην καθιέρωση αρχών για τη διαχείριση από τις τράπεζες του πιστωτικού κινδύνου,
- στην υποβολή κατευθυντηρίων οδηγιών στις εποπτικές αρχές για εντοπισμό του κινδύνου διακανονισμού, που είναι συνυφασμένος με τις συναλλαγές των τραπεζών σε συνάλλαγμα, και
- στα διεθνή λογιστικά πρότυπα και την ανάγκη εφαρμογής τους από τις τράπεζες.

□ **Γενική Συμφωνία για τις Συναλλαγές στον Τομέα των Υπηρεσιών:** Το 2000 ξεκίνησε ο νέος γύρος διαπραγματεύσεων στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για την περαιτέρω απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου υπηρεσιών. Οι σχετικές συζητήσεις για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες γίνονται στο πλαίσιο λειτουργίας ειδικής Επιτροπής (Committee on Financial Services), το έργο της οποίας, όμως, δεν προωθήθηκε επαρκώς κατά τη διάρκεια του 2000.

2. Κοινοτικό επίπεδο

Το 2000 εκδόθηκαν τρεις κοινοτικές οδηγίες που αφορούν στη λειτουργία και εποπτεία του τραπεζικού συστήματος:

□ **Οδηγία 2000/12/ΕΚ:** Η Οδηγία αυτή, η υιοθέτηση της οποίας κρίθηκε αναγκαία για λόγους εξορθολογισμού του πολυσχιδούς θεσμικού πλαισίου που διέπει την άντληση και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων, κωδικοποίησε τις διατάξεις όλων των συναφών κοινοτικών οδηγιών που είχαν εκδοθεί από το 1977 και εί-

χαν επανειλημμένα τροποποιηθεί, περιλαμβανομένης της Πρώτης και της Δεύτερης Τραπεζικής Οδηγίας και των Οδηγιών για το συντελεστή φερεγγυότητας, τα ίδια κεφάλαια και τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα των πιστωτικών ιδρυμάτων.

☐ **Οδηγίες 2000/28/ΕΚ και 2000/46/ΕΚ:** Οι εν λόγω Οδηγίες αφορούν στα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, τις επιχειρήσεις δηλαδή που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα (με την παραδοσιακή έννοια του όρου) και η κύρια δραστηριότητα των οποίων συνίσταται είτε στην έκδοση για ίδιο λογαριασμό μέσω πληρωμών με τη μορφή ηλεκτρονικού χρήματος είτε στην επένδυση των εσόδων της ανωτέρω δραστηριότητας (για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων), χωρίς να υπόκειται στις διατάξεις της Οδηγίας 93/22/ΕΟΚ για τις επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών.

Στην πρώτη Οδηγία προβλέπεται η υπαγωγή των εν λόγω ιδρυμάτων στην έννοια του πιστωτικού ιδρύματος κατά την έννοια της Οδηγίας 2000/12/ΕΚ. Η δεύτερη Οδηγία αποσκοπεί στην επίτευξη της βασικής εναρμόνισης, που είναι αναγκαία και επαρκής για την εξασφάλιση της αμοιβαίας αναγνώρισης της άδειας λειτουργίας και της προληπτικής εποπτείας τους.

3. Εθνικό επίπεδο

☐ **Νόμος 2832/2000:** Με το νόμο αυτό, που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 13 Ιουνίου 2000, τροποποιήθηκε ο νόμος 2324/1995, με τον οποίο συστάθηκε το ελληνικό σύστημα εγγύησης καταθέσεων. Οι τροποποιήσεις αφορούν σε επεμβάσεις σε ορισμένες βασικές αρχές που καθιερώθηκαν με τον αρχικό νόμο (π.χ. ακριβής προσδιορισμός της φύσης του ΤΕΚ), σε επαναδιατύπωση ή συμπλήρωση διατάξεων που παρουσίασαν ερμηνευτικά προβλήματα κατά την εφαρμογή του νόμου, σύμφωνα με τις λύσεις που έδωσε το διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων, καθώς και σε απλές νομοτεχνικές βελτιώσεις.

☐ **Προεδρικό Διάταγμα 329/2000:** Ο νόμος 2832/2000 προέβλεπε ότι, μέχρι τις 12 Ιουνίου 2001, έπρεπε να εκδοθεί προεδρικό διάταγμα αναφορικά με την ένταξη στο σύστημα εγγύησης καταθέσεων του ΤΕΚ και των πιστωτικών ιδρυμάτων με τη μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού. Το εν λόγω διάταγμα, που εκδόθηκε τελικά στις 15 Δεκεμβρίου 2000, καθιερώνει ειδική ρύθμιση για την καταβολή του αρχικού κεφαλαίου των συγκεκριμένων πιστωτικών ιδρυμάτων και προβλέπει ότι η ρύθμιση των υπολοίπων θεμάτων που αφορούν στη συμμετοχή τους στο σύστημα θα γίνει κατά τρόπο ανάλογο εκείνου που ισχύει για τις υπόλοιπες κατηγορίες πιστωτικών ιδρυμάτων.

Γ. Συστήματα και μέσα πληρωμών Ηλεκτρονικό εμπόριο

1. Διεθνές επίπεδο

Σχετικά έντονη υπήρξε το 2000 η δραστηριότητα και της άλλης επιτροπής που λειτουργεί υπό την αιγίδα της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών, της Επιτροπής για τα Συστήματα Πληρωμών και Διακανονισμού (Committee on Payment and Settlement Systems). Το έργο της περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- μια εκτενή έρευνα για τις εξελίξεις στο πεδίο του ηλεκτρονικού χρήματος,
- ένα συμβουλευτικό κείμενο αναφορικά με τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν γενικά τη λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, και
- μια συγκριτική έκθεση σχετικά με τις διαδικασίες συμψηφισμού και εκκαθάρισης των συναλλαγών μικρής αξίας (retail payment systems) στις πιο αναπτυγμένες οικονομικά χώρες.

2. Κοινοτικό επίπεδο

☐ **Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο:** Τον Ιούλιο του 2000 εκδόθηκε η κοινοτική Οδηγία 2000/31/ΕΚ για το ηλεκτρονικό εμπόριο, με την οποία θεσπίζεται ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο που θα διέπει την ανάπτυξη στην ενιαία αγορά του ηλεκτρονικού εμπορίου. Τα θέματα που ρυθμίζονται αφορούν στα ακόλουθα:

- την εγκατάσταση των φορέων παροχής υπηρεσιών και τις εμπορικές επικοινωνίες,
- τη σύναψη συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα και την ευθύνη των ενδιάμεσων προσώπων,
- τους κώδικες δεοντολογίας,
- τον εξώδικο διακανονισμό των διαφορών και τα μέσα έννομης προστασίας, και
- τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών.

☐ **Ενιαίο Πολυμερές Διατραπεζικό Τέλος για τις διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων:** Για την προσέγγιση των συντελεστών κόστους στα διασυνοριακά εμβάσματα μέσα στην ευρωζώνη, η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία ανέλαβε την πρωτοβουλία να επεξεργαστεί και να προτείνει την καθιέρωση ενός ενιαίου πολυμερούς διατραπεζικού τέλους (Multilateral Interbank Fee, MIF) που θα καταβάλλει η τράπεζα του εντολέα προς την τράπεζα του παραλήπτη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για την εκτέλεση διασυνοριακών μεταφορών πιστώσεων. Η ΕΤΟ επεξεργάζεται το θέμα τόσο από οικονομικής όσο και από νομικής άποψης, προκειμένου να το υποβάλει για έγκριση στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αλλά και στην Επιτροπή Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Εθνικό επίπεδο

Το 2000 εκδόθηκαν δύο νομοθετήματα, με τα οποία επήλθε η προσαρμογή του ελληνικού δικαίου προς τις διατάξεις δύο βασικών κοινοτικών οδηγιών:

☐ **Νόμος 2789/2000:** Με το νόμο αυτό ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 98/26/ΕΚ σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού χρηματοπιστωτικών μέσων. Σκοπός του νόμου, με τον οποίο θεσπίστηκαν το αμετάκλητο των εντολών μεταβίβασης και του συμψηφισμού, καθώς και ο διαχωρισμός των ασφαλειών που παρέχονται στο πλαίσιο λειτουργίας ενός συστήματος από τις συνέπειες της πτώχευσης, είναι η ενίσχυση της ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων και αξιών, ο περιορισμός του συστημικού κινδύνου που μπορεί να προκληθεί από την πτώχευση ενός συμμετέχοντος στο σύστημα και η εξάλειψη των κινδύνων από τις συγκρούσεις των νομοθεσιών των κρατών μελών.

☐ **Προεδρικό Διάταγμα 33/2000:** Εξάλλου, με το Π.Δ. 33/2000 επήλθε η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της κοινοτικής Οδηγίας 97/5/ΕΚ για τις διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων. Το διάταγμα αυτό καθιερώνει:

- ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται για την εξασφάλιση επαρκούς επιπέδου πληροφόρησης των πελατών, τόσο πριν όσο και μετά την εκτέλεση μιας διασυνοριακής μεταφοράς πίστωσης,
- ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις αναφορικά με την εκτέλεση των εντολών που δέχονται από πελάτες τους τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία παρέχουν υπηρεσίες διασυνοριακών μεταφορών πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης εκτέλεσης της διασυνοριακής μεταφοράς πίστωσης, σύμφωνα με τις οδηγίες των πελατών,
- την απαγόρευση της χρέωσης διπλής προμήθειας (από το πιστωτικό ίδρυμα του εντολέα και το πιστωτικό ίδρυμα του δικαιούχου) για τις εντολές που αφορούν σε διασυνοριακές μεταφορές πίστωσης,
- σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης μιας διασυνοριακής μεταφοράς πίστωσης, υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων για αποκατάσταση των πελατών τους, μέχρι του ποσού των 12.500 ευρώ.

Δ. Λειτουργία και εποπτεία των κεφαλαιαγορών

1. Διεθνές επίπεδο

Το έργο του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organisation of Securities Commissions, IOSCO), κατά τη διάρκεια του 2000, υπήρξε πολύπλευρο. Τα περισσότερα κείμενά του, πάντως, δεν αφορούσαν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου, αλλά στη λειτουργία και εποπτεία των

αγορών, τη συμπεριφορά των εισηγμένων εταιρειών και την προστασία των επενδυτών. Στην πρώτη κατηγορία εντάσσονται μόνον η έκθεση για τον έλεγχο και την ποινική δίωξη της χειραγώγησης των αγορών και η έκθεση για τη διαχείριση κινδύνων από τις εταιρείες που είναι μέλη οργανωμένων χρηματιστηριακών αγορών.

2. Κοινοτικό επίπεδο

□ **Έκθεση της «Επιτροπής Σοφών»:** Αναγνωρίζοντας ότι το πολυσχιδές ευρωπαϊκό χρηματιστηριακό τοπίο δεν μπορεί πλέον να εξυπηρετήσει επαρκώς τις οικονομίες τους, τα κράτη μέλη αποφάσισαν, το Μάιο του 2000, τη δημιουργία ενός ενιαίου χρηματιστηριακού χώρου μέχρι το 2005 και προχώρησαν στη σύσταση μιας «Επιτροπής Σοφών», με επικεφαλής τον Alexandre Lamfalussy, για μια ενδελεχή μελέτη του θέματος. Η πρώτη έκθεση της Επιτροπής υποβλήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2000 και καταγράφει:

- τις τάσεις των χρηματαγορών και κεφαλαιαγορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- τις βασικές αδυναμίες του υφιστάμενου ευρωπαϊκού νομοθετικού πλαισίου που διέπει το χρηματοπιστωτικό τομέα, το οποίο βασίζεται στην ελάχιστη εναρμόνιση και την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, και
- τα οφέλη που θα προκύψουν από τη δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χρηματιστηριακού χώρου.

□ **Τροποποίηση Οδηγιών για τους ΟΣΕΚΑ:** Η Επιτροπή υπέβαλε, επίσης το 2000, δύο τροποποιημένες προτάσεις Οδηγίας για την τροποποίηση της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ που αφορά στο συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με ορισμένους οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ), με σκοπό:

- τη ρύθμιση του καθεστώτος που διέπει τις εταιρείες διαχείρισης και των όρων κατάρτισης απλοποιημένων ενημερωτικών δελτίων, και
- τη διεύρυνση του επενδυτικού πεδίου των ΟΣΕΚΑ και τη δημιουργία των βάσεων για την καθιέρωση «ευρωπαϊκού διαβατηρίου» για τους ΟΣΕΚΑ, κατ' αναλογία προς τα ήδη ισχύοντα για τα πιστωτικά ιδρύματα, τις επιχειρήσεις που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές εταιρείες.

3. Εθνικό επίπεδο

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τα Χρηματιστήρια Αξιών και Παραγώγων Αθηνών επέδειξαν το 2000 πλούσιο κανονιστικό έργο αναφορικά με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εποπτεία των αγορών και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, και των πιστωτικών ιδρυμάτων. Οι σημαντικότερες, πάντως, θεσμικές εξελίξεις που ενδιαφέρουν τον τραπεζικό τομέα αφορούν αφενός μεν στη δυνατότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων να είναι, από την 1η Ιανουαρίου 2000, μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών και, χωρίς κανένα πλέον περιορισμό, του Χρηματιστηρίου Παραγώγων και αφετέρου στην εκπροσώπηση, σε εύθετο χρονικό διάστημα, της ΕΕΤ στο διοικητικό συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ε. Πολιτική προστασίας καταναλωτή

1. Κοινοτικό επίπεδο

☐ **Πρόταση Οδηγίας για την εμπορία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών από απόσταση:** Το 2000 υποβλήθηκε από την Επιτροπή τροποποιημένη πρόταση Οδηγίας σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και την τροποποίηση των Οδηγιών 97/7/ΕΚ και 98/27/ΕΚ. Υπενθυμίζεται σχετικά ότι, όταν υιοθετήθηκε η Οδηγία 97/7/ΕΚ για την εμπορία από απόσταση, από το πεδίο εφαρμογής της οποίας εξαιρούνται οι συμβάσεις που αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προβεί σε Δήλωση, σύμφωνα με την οποία θα εξέταζε τους τρόπους ενσωμάτωσης της προστασίας των καταναλωτών στην πολιτική των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και θα υπέβαλε κατάλληλες προτάσεις.

Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή υπέβαλε τελικά την εν λόγω πρόταση Οδηγίας, με στόχο την καθιέρωση πλήρους (και όχι απλώς ελάχιστης) εναρμόνισης για τους τομείς τους οποίους ρυθμίζει. Τα βασικά σημεία της πρότασης αναφέρονται:

- στο πεδίο εφαρμογής,
- στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, και
- στις δυνατότητες δικαστικής και εξωδικαστικής προσφυγής.

☐ **Κώδικας Δεοντολογίας Στεγαστικών Δανείων:** Στα πλαίσια της γενικότερης ανάγκης για διασφάλιση της διαφάνειας και της δυνατότητας σύγκρισης των υπηρεσιών στεγαστικής πίστης που παρέχονται σε καταναλωτές, οι Ευρωπαϊκές Ενώσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων που χορηγούν στεγαστικά δάνεια και οι Ευρωπαϊκές Ενώσεις Καταναλωτών διαπραγματεύθηκαν, υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τους όρους μιας ευρωπαϊκής συμφωνίας σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές για τα στεγαστικά δάνεια. Αποτέλεσμα των εργασιών αυτών ήταν η ολοκλήρωση, το Δεκέμβριο του 2000, του κειμένου μιας «Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για έναν Εθελοντικό Κώδικα Συμπεριφοράς αναφορικά με την παροχή προσυμβατικής πληροφόρησης για στεγαστικά δάνεια». Η συμφωνία αυτή αποτελεί τη βάση ενός κώδικα συμπεριφοράς, που προβλέπει την παροχή γενικής και εξατομικευμένης πληροφόρησης για τα προτεινόμενα στους καταναλωτές εγχώρια και διασυνοριακά στεγαστικά δάνεια.

2. Εθνικό επίπεδο

Το Δεκέμβριο του 2000, εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση σχετικά με τις πωλήσεις από απόσταση και τη συγκριτική διαφήμιση. Η απόφαση αυτή δεν εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεών της την παροχή από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, όπως ρητά προβλέπεται στη σχετική κοινοτική Οδηγία 97/7/ΕΚ για την προστασία των καταναλωτών στις σχετικές συμβάσεις.

Κοινοτικό επίπεδο

☐ **Σύσταση 2000/408/ΕΚ:** Τον Ιούνιο του 2000, εκδόθηκε η Σύσταση 2000/408/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη δημοσίευση από τα πιστωτικά ιδρύματα πληροφοριών σχετικά με χρηματοοικονομικά και άλλα μέσα, επί των οποίων πραγματοποιούν συναλλαγές. Με τη Σύσταση αυτή, η οποία συμπληρώνει τις διατάξεις της Οδηγίας 86/635/ΕΟΚ για τους ετήσιους και τους ενοποιημένους λογαριασμούς των πιστωτικών ιδρυμάτων, η Επιτροπή καλεί τα πιστωτικά ιδρύματα να δημοσιεύουν στο προσάρτημα των ετήσιων και ενοποιημένων λογαριασμών τους ή/και στην ετήσια έκθεσή τους, όπως είναι καταλληλότερο, τις πληροφορίες που προβλέπονται στο παράρτημα της σύστασης και αφορούν:

- στην ποιότητα των πράξεων που εκτελούνται (ποιοτικές πληροφορίες),
- στους κινδύνους, στους οποίους εκτίθενται τα πιστωτικά ιδρύματα (ποσοτικές πληροφορίες), και
- στους στόχους και τις μεθόδους των συστημάτων μέτρησης και διαχείρισης κινδύνων που χρησιμοποιούν.

☐ **Προτάσεις για υιοθέτηση διεθνών λογιστικών προτύπων:** Σε μια προσπάθεια προσέγγισης των κοινοτικών ρυθμίσεων προς τα διεθνή πρότυπα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδήλωσε το 2000 την πρόθεση να προχωρήσει σε τροποποίηση της Οδηγίας 86/635/ΕΟΚ εισάγοντας, μεταξύ άλλων, την έννοια της «εύλογης αξίας» αναφορικά με την αποτίμηση των στοιχείων του ισολογισμού. Οι σχετικές ενέργειες αναμένεται να συγκεκριμενοποιηθούν μέσα στο 2001.

Ζ. Ασφάλεια τραπεζικών συναλλαγών

1. Διεθνές επίπεδο

Σημαντική εξέλιξη στον τομέα της πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποτέλεσαν κατά τη διάρκεια του 2000:

- η συμφωνία 12 μεγάλων διεθνών τραπεζών να υιοθετήσουν δικό τους κείμενο διεθνών οδηγιών (Global Guidelines) σχετικά με ενέργειες και διαδικασίες για την πρόληψη και καταστολή του ξηπλύματος χρήματος (αρχές Wolfsberg), καθώς και
- η πρόθεση του Financial Action Task Force (FATF) να προβεί σε τροποποίηση των 40 συστάσεων του σχετικά με το θέμα αυτό σε συνάφεια με το περιεχόμενο της πρότασης Οδηγίας που έχει υποβληθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τροποποίηση της Οδηγίας 91/308/ΕΟΚ (βλ. αμέσως κατωτέρω).

2. Κοινωνικό επίπεδο

□ **Πρόταση Οδηγίας για τροποποίηση της Οδηγίας 91/308/ΕΟΚ:** Το 2000 προωθήθηκε αισθητά η πρόταση Οδηγίας της Επιτροπής για τροποποίηση της Οδηγίας 91/308/ΕΟΚ, που αναφέρεται στην πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η τροποποίηση αυτή κρίθηκε σκόπιμη διότι, από την εμπειρία εφαρμογής της, προέκυψε ότι η αποτελεσματικότητα των εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου των τραπεζικών συστημάτων ώθησε το οργανωμένο έγκλημα στην εύρεση εναλλακτικών τρόπων δράσης για την απόκρυψη της προέλευσης των προσόδων από παράνομες ενέργειες. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται, λοιπόν, η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας, έτσι ώστε:

- να συμπεριλαμβάνεται πλέον στους υπόχρεους υποβολής αναφορών και ένας περιορισμένος αριθμός δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων που αποδεδειγμένα εκτίθενται στον κίνδυνο του ξεπλύματος χρήματος,
- ο όρος εγκληματική δραστηριότητα να περιλαμβάνει εφεξής όλα τα «σοβαρά αδικήματα», όπως αυτά ορίζονται από το κείμενο κοινής δράσης της 3ης Δεκεμβρίου 1998.

□ **Απάτες σε σχέση με συναλλαγές που δεν βασίζονται σε παραστατικά:** Αναφορικά με το θέμα αυτό η Επιτροπή επεξεργάστηκε το 2000 σχέδιο Ανακοίνωσης, με την οποία το βάρος της απόδειξης για αναλήψεις χωρίς εξουσιοδότηση (χωρίς χρήση κάρτας ή PIN) μεταφέρεται στις τράπεζες, στα πλαίσια της προστασίας του καταναλωτή.

□ **Βελτίωση διαδικασιών διεθνούς δικαστικής συνδρομής:** Βάσει των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε, η γαλλική Προεδρία πήρε την πρωτοβουλία να εμφανίσει Σχέδιο Σύμβασης για τη βελτίωση των διαδικασιών διεθνούς δικαστικής συνδρομής στους τομείς της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και των άλλων οικονομικών εγκλημάτων στο χρηματοοικονομικό τομέα. Το Συμβούλιο θεώρησε ότι αυτή η βελτίωση θα καταστεί δυνατή μέσω της κατάργησης των φραγμών που παρεμποδίζουν το ανακριτικό έργο, μολονότι η νομοθεσία περί τραπεζικού απορρήτου και οι περιορισμοί από τη νομοθεσία για την προστασία ατομικών δεδομένων στην αναζήτηση πληροφοριών για την τραπεζική δραστηριότητα προσώπων, αποτελούν σοβαρούς ανασταλτικούς παράγοντες.

Η. Εργασιακά και κοινωνικά θέματα

1. Κοινοτικό επίπεδο

- ❑ **Πρόταση Οδηγίας του Συμβουλίου περί της θέσπισης ενός γενικού πλαισίου για την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς μέσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα:** Μολονότι τα κράτη μέλη διαθέτουν επαρκείς και αποτελεσματικές σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις, το 2000 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε πρόταση Οδηγίας για τη θέσπιση ενός γενικού πλαισίου που θα διέπει την ενημέρωση των εργαζομένων και τη διαβούλευση με αυτούς. Η Επιτροπή συνδυάζει την επεξεργασία και προώθηση της Οδηγίας αυτής με ενδεχόμενη αναθεώρηση της Οδηγίας για τα Ευρωπαϊκά Συμβούλια Εργαζομένων.
- ❑ **Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων:** Προωθήθηκε επίσης σχέδιο «Χάρτας» Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (απροσδιόριστης ακόμα νομικής μορφής), η οποία θα αναφέρεται, μεταξύ άλλων, και στα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως π.χ. το δικαίωμα στην απασχόληση, την υγιεινή και την ασφάλεια.
- ❑ **Συμμετοχή των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Εταιρεία:** Το σχέδιο πρότασης Οδηγίας του Συμβουλίου για το ρόλο των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Εταιρεία ολοκληρώθηκε το 2000 και η πρόταση Οδηγίας αναμένεται να εκδοθεί στις αρχές του 2001.

2. Εθνικό επίπεδο

Το ελληνικό Κοινοβούλιο ψήφισε το νόμο 2874/2000 για την προώθηση της απασχόλησης, ο οποίος επέφερε σημαντικές αλλαγές, όπως την κατάργηση της υπερεργασιακής απασχόλησης, νέες ρυθμίσεις για την αμοιβή της υπερωριακής απασχόλησης, διευθέτηση του χρόνου εργασίας και μείωση των ασφαλιστικών εισφορών.

Θ. Φορολογικά θέματα

Κοινοτικό επίπεδο

Τον Ιούνιο του 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε την επιβολή δέσμης φορολογικών μέτρων, που αναμένεται να δημιουργήσει νέες υποχρεώσεις σε κοινοτικό επίπεδο. Η απόφαση προβλέπει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης για κάθε μια από τις ενότητες που απαρτίζουν τη δέσμη των εν λόγω ρυθμίσεων και οι οποίες αφορούν:

- στη φορολόγηση των τόκων από καταθέσεις και άλλα αποταμιευτικά κεφάλαια, καθώς και των τόκων και κερδών των επιχειρήσεων (με την επιβολή κώδικα δεοντολογίας),
- στην επιβολή ΦΠΑ στο ηλεκτρονικό εμπόριο (προτείνεται να γίνει με την υιοθέτηση Κανονισμού για τον επιμερισμό των εισπράξεων μεταξύ των κρατών μελών), και
- στην επιβολή ΦΠΑ στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (προτείνεται η εφαρμογή των βασικών αρχών της όλης Οδηγίας για το ΦΠΑ).

III. ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΕΤ

A. Η εισαγωγή του ευρώ στην Ελλάδα

Η ένταση και έκταση της δραστηριότητας της ΕΕΤ για την προετοιμασία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος εν όψει της εισαγωγής του ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2001 υπήρξε μεγάλη. Στα πλαίσια της στενής συνεργασίας που ανέπτυξε με την Πολιτεία, η ΕΕΤ συμμετείχε σε όλες τις επιτροπές και ομάδες εργασίας που συγκροτήθηκαν σε εθνικό επίπεδο για το συντονισμό των ενεργειών και την αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων σχετικά με την εισαγωγή του ευρώ, όπως η Εθνική Συντονιστική Επιτροπή Ευρώ, η Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, η ομάδα Task Force του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η Επιτροπή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για το Σχέδιο Εισαγωγής Τραπεζογραμματίων και Κερμάτων Ευρώ και η Συντονιστική Επιτροπή Δράσης Ευρώ του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών.

Εξάλλου, ειδική διμερής επιτροπή με τη συμμετοχή διευθυντικών στελεχών της Τράπεζας της Ελλάδος και της ΕΕΤ επεξεργάστηκε όλα τα πρακτικής φύσεως θέματα που ήταν συνυφασμένα με την προσαρμογή του τραπεζικού συστήματος στο καθεστώς του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος. Για την υποστήριξη των αναγκαίων ενεργειών της ΕΕΤ, καθοριστική υπήρξε η δραστηριότητα της Συντονιστικής Επιτροπής Ευρώ, με την υποστήριξη ειδικής διατραπεζικής Νομικής Επιτροπής και άλλων ad hoc ομάδων εργασίας.

Το έργο της ΕΕΤ κατά τη διάρκεια του 2000 στον τομέα αυτό μπορεί να συνοψιστεί στα ακόλουθα:

1. Συμβολή στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία

Η ΕΕΤ συνέστησε ad hoc διατραπεζική νομική επιτροπή, με τη συμμετοχή εκπροσώπων και της Τράπεζας της Ελλάδος, προκειμένου να επεξεργαστεί τα νομικά θέματα που θα προέκυπταν από την ένταξη της χώρας μας στη ζώνη του ευρώ. Συνέλεξε όλο το απαραίτητο νομοθετικό υλικό και εκπόνησε σχέδιο νόμου για το θέμα. Το κείμενο αυτού του νομοσχεδίου αποτέλεσε τη βάση των εργασιών της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας (στην οποία εκπροσωπήθηκε και η ΕΕΤ), οι οποίες οδήγησαν στην έκδοση του προαναφερθέντος νόμου 2842/2000. Μετά την έκδοση του νόμου, η νομική επιτροπή ασχολήθηκε με την επεξεργασία θεμάτων πρακτικής εφαρμογής των διατάξεών του.

2. Συμβολή στη διαδικασία μετατροπής του δημοσίου χρέους

Το σχέδιο μετάβασης του δημόσιου τομέα στο ευρώ, που επεξεργάστηκε το Υπουργείο Οικονομικών, προέβλεπε, σύμφωνα με όσα είχαν πράξει όλα τα υπόλοιπα κράτη μέλη της ευρωζώνης, τη μετατροπή σε ευρώ, από 1ης Ιανουαρίου 2001, του συνόλου του δημοσίου χρέους που υφίσταται με τη μορφή άυλων τίτλων. Για τη μετατροπή αυτή, η οποία αποτέλεσε και το κύριο βάρος των εργασιών μετάπτωσης σε ευρώ των τραπεζών, η ΕΕΤ συμμετείχε στις εργασίες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και της Τράπεζας της Ελλάδος για τον καθορισμό της μεθοδολογίας μετατροπής και την εκπόνηση λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος των απαραίτητων εργασιών.

3. Κώδικας δεοντολογίας για τις τραπεζικές χρεώσεις

Η ΕΕΤ μερίμνησε, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Ανάπτυξης, να εμπλουτίσει τον Κώδικα Τραπεζικής Δεοντολογίας της ΕΕΤ με ειδικές διατάξεις που αφορούν τις τραπεζικές χρεώσεις για τη μετατροπή σε ευρώ. Η ενέργεια αυτή κρίθηκε αναγκαία για την προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου στις διατάξεις των σχετικών κοινοτικών συστάσεων. Οι διατάξεις του Παραρτήματος 1 του Κώδικα Τραπεζικής Δεοντολογίας προβλέπουν ειδικότερα:

- τη χωρίς επιβάρυνση μετατροπή σε ευρώ όλων των εισερχομένων και εξερχομένων πληρωμών, καθώς και των τραπεζικών λογαριασμών, κατά τη μεταβατική περίοδο του 2001, και
- τη χωρίς επιβάρυνση ανταλλαγή τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε δραχμές με τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ, κατά την τελική περίοδο του χρονοδιαγράμματος για την εισαγωγή του ευρώ, που θα διαρκέσει τους δύο πρώτους μήνες του 2002.

4. Χρήση επιταγών

Εν όψει της εισαγωγής του ευρώ και με αφορμή διάφορα ερωτήματα που ανέκυψαν σχετικά με τη χρήση των επιταγών στο νέο περιβάλλον, η ΕΕΤ υπέβαλε στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας πρόταση νομοθετικής ρύθμισης για τη διευθέτηση του ζητήματος που συνδέεται με την κυκλοφορία μεταχρονολογημένων επιταγών σε δραχμές το 2002, όταν η δραχμή δεν θα αποτελεί πλέον υποδιαίρεση του ευρώ. Παράλληλα, επεξεργάστηκε και υπέβαλε στα μέλη της σύσταση αναφορικά με τη χρήση επιταγών σε δραχμές και ευρώ κατά τη μεταβατική και τελική περίοδο του χρονοδιαγράμματος για την εισαγωγή του ευρώ.

Η εν λόγω σύσταση προβλέπει μεταξύ άλλων ότι, μετά την 1η Ιανουαρίου 2002, δεν πρέπει να εκδίδονται επιταγές σε δραχμές και ότι οι τραπεζικές προμήθειες για τη διάθεση μπλοκ επιταγών σε ευρώ ή δραχμές δεν θα πρέπει να διαφέρουν. Παρέχει επίσης οδηγίες σχετικής ενημέρωσης του συναλλακτικού κοινού.

5. Χρονοδιάγραμμα και ενέργειες εισαγωγής τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ

Σημαντική υπήρξε η συμβολή της ΕΕΤ στο σχεδιασμό των εργασιών για την εισαγωγή και κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ και την απόσυρση των δραχμικών μετρητών. Ήδη έχουν καθοριστεί οι βασικές ημερομηνίες προεφοδιασμού τραπεζών και εμπορικών επιχειρήσεων με τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ, με στόχο την κατά το δυνατόν ομαλότερη εισαγωγή του νέου νομίσματος σε φυσική μορφή την 1η Ιανουαρίου 2002. Ειδικότερα, ο προεφοδιασμός των τραπεζών από την Τράπεζα της Ελλάδος θα ξεκινήσει την 1η Οκτωβρίου 2001 και των εμπορικών επιχειρήσεων από τις τράπεζες την 1η Δεκεμβρίου.

6. Συμμετοχή στα ευρώ-παρατηρητήρια

Η ΕΕΤ προχώρησε επίσης σε ορισμό των εκπροσώπων της στα ευρώ-παρατηρητήρια που θα λειτουργούν σε όλες τις νομαρχίες της χώρας, με σκοπό την παρακολούθηση της εισαγωγής του ευρώ, της νομιμότητας των συναλλαγών και της διαφάνειας των πρακτικών των επαγγελματιών, την κατεύθυνση των πολιτών προς κάθε πηγή πληροφόρησης, καθώς και την ακρόαση, διαμεσολάβηση και συνδρομή των πολιτών σε θέματα μετάβασης στο ευρώ.

7. Ενημέρωση του κοινού

Η ΕΕΤ συμμετέχει ενεργά στην εκστρατεία πληροφόρησης για το ευρώ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Επιπλέον, διοργάνωσε με δική της πρωτοβουλία σειρά ενημερωτικών εκδηλώσεων στην Αθήνα και σε διάφορες πόλεις της ελληνικής περιφέρειας, σε συνεργασία με τα τοπικά εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια, με σκοπό την ενημέρωση του ευρέος κοινού για τις αλλαγές που θα επιφέρει η εισαγωγή του νέου νομίσματος στις τραπεζικές εργασίες και γενικότερα στις συναλλαγές του κοινού με τις τράπεζες.

Εξέδωσε επίσης έναν αναλυτικό οδηγό για επιχειρηματίες και καταναλωτές, με τίτλο: «ΤΟ ΕΥΡΩ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ: 101 ερωτήσεις, 101 απαντήσεις». Το εγχειρίδιο αυτό επιχειρεί να καλύψει τα βασικότερα θέματα αναφορικά με τις διαδικασίες μετάπτωσης και τις συνθήκες λειτουργίας σε ευρώ του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Σε συνεργασία με το διεθνή οργανισμό ISDA (International Swaps and Derivatives Association), διοργάνωσε τέλος, τον Οκτώβριο του 2000, εκδήλωση με θέμα την εμπειρία από τις χώρες του πρώτου κύματος και την προετοιμασία των αγορών τους για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση, καθώς και την πορεία της μετάβασης της ελληνικής οικονομίας στο ευρώ.

8. Εκπαίδευση προσωπικού

Το Ελληνικό Τραπεζικό Ινστιτούτο της ΕΕΤ σχεδίασε και υλοποίησε ειδικό σεμιναριακό κύκλο για την ενημέρωση του προσωπικού των τραπεζών αναφορικά με τις επιπτώσεις από την εισαγωγή του ευρώ στη λειτουργία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και τις τραπεζικές εργασίες. Ανάλογο πρόγραμμα υλοποιήθηκε, με ευρύτατη συμμετοχή, και σε μορφή εκπαίδευσης από απόσταση.

Β. Θέματα προληπτικής εποπτείας τραπεζών

Τον Ιούνιο του 1999, η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία εξέδωσε συμβουλευτικό κείμενο με τίτλο: A New Capital Adequacy Framework (Ένα Νέο Πλαίσιο για την Κεφαλαιακή Επάρκεια). Οι προτάσεις που περιέχονται σε αυτό το κείμενο αφορούν σε τρεις θεματικές ενότητες (πυλώνες) και ειδικότερα:

- στη μερική τροποποίηση και μερική ενδυνάμωση του συστήματος των κανόνων που αφορούν στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, οι οποίες επιβάλλονται στις τράπεζες για την κάλυψή τους έναντι του πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καθιέρωση εποπτικού πλαισίου για την επιβολή κεφαλαιακών απαιτήσεων αναφορικά με την κάλυψη των τραπεζών έναντι του λειτουργικού κινδύνου και του κινδύνου επιτοκίων από συναλλαγές στο εμπορικό τους χαρτοφυλάκιο,
- στην καθιέρωση διαδικασιών για το διαρκή έλεγχο της επάρκειας των ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών από τις εποπτικές αρχές, και
- στην ενδυνάμωση της πειθαρχίας που μπορεί να επιβάλει η αγορά στις τραπεζικές επιχειρήσεις αναφορικά με την κεφαλαιακή τους επάρκεια, με την καθιέρωση κανόνων σχετικών με την επίταση της υποχρέωσης δημοσίευσης οικονομικών στοιχείων και την εταιρική διακυβέρνηση.

Η ΕΕΤ υπέβαλε, το Φεβρουάριο του 2000, στην Τράπεζα της Ελλάδος αναλυτικό κείμενο παρατηρήσεων επί των προτάσεων της Επιτροπής της Βασιλείας (και συναφών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), οι οποίες κατά βάση συμπλέουν με εκείνες των υπολοίπων τραπεζών που εκπροσωπούνται στην ΕΤΟ. Οι σημαντικότερες από τις θέσεις αυτές έχουν ως εξής:

□ Σε ό,τι αφορά στους συντελεστές στάθμισης κινδύνου σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο υπολογισμού, η ΕΕΤ έκρινε ότι είναι αναγκαία η περαιτέρω κατάτμηση του σχετικού Πίνακα και συνακόλουθα των αντίστοιχων συντελεστών στάθμισης, ώστε να αντανακλάται με μεγαλύτερη ακρίβεια η διαφοροποίηση της έκθεσης στον πιστωτικό κίνδυνο. Επιπλέον, για τους συντελεστές στάθμισης για κάλυψη έναντι του πιστωτικού κινδύνου από απαιτήσεις σε πιστωτικά ιδρύματα, προτάθηκε να καθιερωθεί ελάχιστος συντελεστής στάθμισης 20%, αλλά ο ανώτατος να είναι ίσος με το συντελεστή που εφαρμόζεται στις κεντρικές διοικήσεις/κεντρικές τράπεζες. Αν η ανωτέρω πρόταση δεν γίνει δεκτή συνολικά, προτάθηκε να εφαρμοστεί τουλάχιστον στις βραχυχρόνιες απαιτήσεις, με διατήρηση της διάρκειας του ενός έτους ως σημείου αναφοράς για το «βραχυχρόνιο» χαρακτήρα.

Επίσης, για ορισμένες κατηγορίες απαιτήσεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας προτάθηκε να καθιερωθεί συντελεστής στάθμισης 50%, ενώ σε ό,τι αφορά την εποπτική μεταχείριση των επιχειρήσεων χαμηλής πιστοληπτικής ικανότητας, η ΕΕΤ πρότεινε να μην υπόκεινται σε υψηλότερο συντελεστή στάθμισης από τους αντισυμβαλλομένους που δεν έχουν αξιολογηθεί, διότι αυτό θα αποτελεί κίνητρο για τους εν λόγω αντισυμβαλλομένους να αποφεύγουν την αξιολόγησή τους. Τέλος, προτάθηκε να προβλεφθεί ότι οι συντελεστές στάθμισης για κάλυψη έναντι του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζονται και για τους αντίστοιχους υπολογισμούς αναφορικά με

τον ειδικό κίνδυνο θέσης (από ανοικτές θέσεις σε ομόλογα, μετοχές και παράγωγα επ' αυτών) και τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

□ Η ΕΕΤ έκρινε ιδιαίτερα θετικές τις προτάσεις που προβλέπουν ότι τα πιστωτικά ιδρύματα θα δικαιούνται να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για κάλυψη έναντι του πιστωτικού κινδύνου με βάση τα εσωτερικά τους συστήματα διαβάθμισης του κινδύνου. Επισημάνθηκε πάντως ότι, λόγω της πολυμορφίας των συστημάτων, η χρήση τους, σε ό,τι αφορά τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, δεν πρέπει να οδηγήσει σε στρεβλώσεις ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων. Για το λόγο αυτό, πρότεινε οι εποπτικές αρχές, σε συνεργασία με τις εμπλεκόμενες διευθύνσεις εσωτερικού ελέγχου των πιστωτικών ιδρυμάτων και τους ορκωτούς ελεγκτές, να παρακολουθούν συστηματικά και σε συνεχή βάση τα συστήματα μετρήσεως του πιστωτικού κινδύνου. Παράλληλα, για τις τεχνικές παραμέτρους που πρέπει να πληρούν τα εν λόγω συστήματα, η ΕΕΤ κατέθεσε αυτούσιες τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η ΕΤΟ στην Επιτροπή της Βασιλείας.

□ Στο προτεινόμενο σύστημα υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάλυψη έναντι του πιστωτικού κινδύνου λαμβάνονται υπόψη, σε μικρό βαθμό, ορισμένες τεχνικές περιορισμού της έκθεσης στον πιστωτικό κίνδυνο, όπως οι εξασφαλίσεις (καλύμματα) και ο συμψηφισμός απαιτήσεων και υποχρεώσεων στην περίπτωση των εξωχρηματοσηριακών παραγώγων μέσων. Η ΕΕΤ πρότεινε διεύρυνση της εποπτικής αναγνώρισης των εν λόγω τεχνικών, ώστε να λαμβάνονται υπόψη αφενός μεν οι προσωπικές εγγυήσεις (αν υπάρχει επαρκής επεξεργασία και ποσοτικοποίηση) και αφετέρου ο υπό όρους συμψηφισμός απαιτήσεων και υποχρεώσεων εντός ισολογισμού.

□ Η ΕΕΤ αντιμετώπισε με ιδιαίτερο σκεπτικισμό την επιβολή κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάλυψη των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι της έκθεσής τους στο λειτουργικό κίνδυνο, κυρίως λόγω ελλιπούς προσδιορισμού του περιεχομένου του εν λόγω κινδύνου. Προτάθηκε λοιπόν η περαιτέρω επεξεργασία του θέματος από την Επιτροπή της Βασιλείας και η υποβολή νέων τεκμηριωμένων προτάσεων.

□ Ως προς την επιβολή κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάλυψη των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι του κινδύνου επιτοκίων στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο, η ΕΕΤ ζήτησε να τεθούν συγκεκριμένα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία να καθορίζεται πώς ένα πιστωτικό ίδρυμα χαρακτηρίζεται ως «outlier», να οριστεί με θετικό τρόπο η έννοια του εμπορικού χαρτοφυλακίου σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και να υπάρξει δυνατότητα κεφαλαιακής ελάφρυνσης για τις θέσεις σε νομίσματα, η συμπεριφορά των επιτοκίων των οποίων παρουσιάζει υψηλό βαθμό συσχέτισης.

□ Ως προς το δεύτερο πυλώνα των προτάσεων (εποπτικός έλεγχος της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων από τις αρμόδιες αρχές), η ΕΕΤ υποστήριξε ότι θα πρέπει να καθιερωθεί συγκεκριμένη διαδικασία διαβουλεύσεων πριν από την εφαρμογή τους στην πράξη, ώστε να καθιερωθούν αντικειμενικά κριτήρια ίσης εποπτικής μεταχείρισης των πιστωτικών ιδρυμάτων.

□ Τέλος, ως προς τον τρίτο πυλώνα (ενδυνάμωση της πειθαρχίας της αγοράς), η ΕΕΤ έκρινε ότι αναγκαία προϋπόθεση για την πλήρη διαφάνεια και συγκρισιμότητα των στοιχείων που πρέπει να δημοσιοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα είναι η επίσπευση της

καθιέρωσης ενός ενιαίου λογιστικού προτύπου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στα πλαίσια της αναθεώρησης του θεσμικού πλαισίου για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 1999.

Γ. Θέματα συστημάτων πληρωμών/τυποποιήσεων ηλεκτρονικής τραπεζικής

1. Καθιέρωση του Διεθνούς Αριθμού Τραπεζικού Λογαριασμού (IBAN)

Η ενοποίηση και ο εξορθολογισμός των όρων λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος και των συστημάτων πληρωμών, προκειμένου να προωθηθεί η ενιαία αγορά και να προστατευτεί και ο καταναλωτής, αποτελεί μόνιμη μέριμνα τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Βασική επιδίωξη είναι η εισαγωγή του ευρώ σε φυσική μορφή από 1ης Ιανουαρίου 2002, να συμπέσει με την υιοθέτηση από τις ευρωπαϊκές τράπεζες αυτοματοποιημένων διαδικασιών που θα αφορούν τις διασυνοριακές πληρωμές μικρών ποσών από ιδιώτες, προκειμένου να περιοριστεί το κόστος και ο απαιτούμενος χρόνος διεξαγωγής των συναλλαγών αυτών.

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία, ανταποκρινόμενη στο πιο πάνω αίτημα, δεσμεύτηκε προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ότι, μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2002, οι ευρωπαϊκές τράπεζες θα έχουν αναπτύξει όλες τις αναγκαίες διαδικασίες για την καθιέρωση του τυποποιημένου Διεθνούς Αριθμού Τραπεζικού Λογαριασμού (International Bank Account Number, IBAN). Η εισαγωγή του IBAN προϋποθέτει την κωδικοποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, όσον αφορά τον κωδικό αριθμό τράπεζας και υποκαταστήματος.

Η ΕΕΤ, σε συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, συντόνισε το έργο της κωδικοποίησης και κατάρτισης κανονισμού λειτουργίας, και προέβη, το 2000, στην έκδοση του σχετικού ευρετηρίου (Hellenic Bank Identification Code - HEBIC), το οποίο απέστειλε στις τράπεζες για έλεγχο και δοκιμαστική εφαρμογή. Παράλληλα, και σε συνεργασία με διαπιστευμένα τραπεζικά στελέχη, επεξεργάζονται τόσο τον κανονισμό όσο και το χρονοπρόγραμμα εισαγωγής του IBAN κατά τη διάρκεια του 2001.

2. Τυποποιήσεις

☐ Με στόχο την προετοιμασία των τραπεζών μελών της για την ομαλή μετάβαση στο ευρώ, η ΕΕΤ συντόνισε όλες τις αναγκαίες εργασίες για τη δημιουργία ενός «Εγχειριδίου Τυποποίησης των Επιταγών σε Ευρώ». Μετά την ολοκλήρωση της σχετικής

εργασίας, το εγχειρίδιο διανεμήθηκε στο σύνολο των τραπεζών που λειτουργούν στη χώρα, καθώς και σε μεγάλο αριθμό φορέων και εταιρειών.

□ Η ΕΕΤ ανέλαβε επίσης να ολοκληρώσει, σε συνεργασία με εξειδικευμένη εταιρεία του εξωτερικού, τη δημιουργία ενός ενιαίου διατραπεζικού προτύπου σχετικά με τα ελάχιστα λειτουργικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχουν τα chip των καρτών, με τα οποία θα εφοδιαστούν τα επόμενα χρόνια οι κάρτες που εκδίδουν οι τράπεζες, καθώς και οι συναφείς με αυτά συσκευές ATM και EFT/POS που διαβάζουν αυτά τα chip.

3. Συμβολή στον εκσυγχρονισμό των συναλλαγών του Δημοσίου

□ Το Υπουργείο Οικονομικών διερεύνησε, κατά τη διάρκεια του 2000, τη δυνατότητα καθιέρωσης διαδικασιών, μέσω των οποίων να καταστεί δυνατή η είσπραξη των οφελών του Δημοσίου με τη βοήθεια των σύγχρονων μέσων πληρωμών, όπως είναι το διαδίκτυο και οι πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες. Στο πλαίσιο αυτό, ανακοίνωσε και έθεσε σε εφαρμογή το πρόγραμμα «Ηλεκτρονικής Πληρωμής του ΦΠΑ», το οποίο απευθύνεται στους φορολογούμενους που είναι συνδεδεμένοι και υποβάλλουν με τη βοήθεια του διαδικτύου τη χρεωστική δήλωση του ΦΠΑ.

Η ΕΕΤ επεξεργάστηκε όλες τις σχετικές τεχνικές λεπτομέρειες, παρουσίασε στο Υπουργείο τις θέσεις των τραπεζών και, μέσα στο 2001, θα συμβληθεί στη σχετική σύμβαση που θα υπογραφεί από το Υπουργείο, την ΕΕΤ και την εταιρεία ΔΙΑΣ.

□ Αποφασίστηκε επίσης η ανανέωση της σύμβασης μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου, της εταιρείας ΔΙΑΣ και της ΕΕΤ, η οποία διέπει την καταβολή μισθών και συντάξεων του Δημοσίου μέσω του συστήματος DIASPAY.

4. Λοιπές δραστηριότητες

□ Με στόχο τη διευκόλυνση της εφαρμογής της Οδηγίας 97/5 από τις τράπεζες, η ΕΕΤ συντόνισε τις εργασίες, οι οποίες κατέληξαν στην επίτευξη Διατραπεζικής Συμφωνίας για την αντιμετώπιση θεμάτων στις περιπτώσεις που πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα αποδέχονται, για μεταφορά σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα της χώρας, διασυνοριακή μεταφορά πίστωσης στα πλαίσια εφαρμογής του Προεδρικού Διατάγματος 33/ΦΕΚ 27/16.2.2000 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 97/5/ΕΚ της 27.1.1997 για τις Διασυνοριακές Μεταφορές Πιστώσεων».

□ Στα πλαίσια της ενημέρωσης των μελών για τις πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα των συστημάτων πληρωμών, η ΕΕΤ οργάνωσε παρουσίαση των συστημάτων που είχε αναπτύξει η Euro Banking Association (EBA). Η EBA, στην οποία εκπροσωπούνται οι μεγαλύτερες ευρωπαϊκές τράπεζες, έχει ήδη αναπτύξει και λειτουργεί με επιτυχία το σύστημα EURO1, το οποίο εξυπηρετεί την ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων μεγάλης αξίας σε ευρώ, καθώς και το σύστημα Law Value Payment system (LVP), το οποίο αποσκοπεί στη διευκόλυνση των τραπεζών ως προς την ηλεκτρονική μεταφορά κεφαλαίων μικρής αξίας σε ευρώ. Τα δύο συστήματα λειτουργούν συμπληρωματικά προς το

TARGET, που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, έχουν πολύ μικρότερη επιβάρυνση ανά μεταδιδόμενη συναλλαγή, οι συναλλαγές δεν εκκαθαρίζονται όμως σε πραγματικό χρόνο, αλλά στο κλείσιμο της ημέρας.

□ Παράλληλα, και με στόχο να συνδράμει στο έργο των μελών της για την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής τραπεζικής, η ΕΕΤ ολοκλήρωσε, με τη συνδρομή εξειδικευμένης εταιρείας, μελέτη με τίτλο «e-Banking, νέοι ορίζοντες στο τραπεζικό επιχειρείν». Η εν λόγω μελέτη θα εκδοθεί το πρώτο τρίμηνο του 2001.

□ Η ΕΕΤ προχώρησε, τέλος, με τη συνδρομή ξένου εμπειρογνώμονα, στην εκπόνηση μελέτης σχετικά με την εφαρμογή που έχει στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το μέσο πληρωμών «ηλεκτρονικό πορτοφόλι» και τις δυνατότητες εισαγωγής του στην ελληνική αγορά.

Δ. Θέματα κεφαλαιαγοράς και χρηματαγοράς

1. Επιτροπή Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς Ομολόγων

Στο πλαίσιο λειτουργίας της εν λόγω επιτροπής και της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου των βασικών διαπραγματευτών, στις οποίες εκπροσωπείται η ΕΕΤ, κατά τη διάρκεια του 2000, εξετάστηκαν τα ακόλουθα θέματα:

- η διαμόρφωση μιας ενοποιημένης αγοράς ομολόγων στη ζώνη του ευρώ,
- η ανακατανομή των τοποθετήσεων των διεθνών διαχειριστών κεφαλαίων στην αγορά αυτή, εν όψει και του εντονότερου ανταγωνισμού από τις αναδυόμενες αγορές της Ανατολικής Ευρώπης και της Ασίας,
- η ανάπτυξη νέων στρατηγικών και τεχνικών για την προώθηση των τίτλων του ελληνικού Δημοσίου, δεδομένης της αύξησης του ανταγωνισμού μεταξύ των χωρών-εκδοτριών για τοποθέτηση των τίτλων τους στην αγορά,
- οι νέες συνθήκες που δημιουργούνται από τη ραγδαία εισαγωγή των νέων ηλεκτρονικών μέσων (περιλαμβανομένου και του διαδικτύου) στις συναλλαγές και οι επιπτώσεις στην προώθηση και διάθεση των τίτλων,
- η ανάγκη ευρείας συμμετοχής των βασικών διαπραγματευτών στην πρωτογενή και δευτερογενή αγορά τίτλων και δημιουργίας μιας ευρύτερης αγοράς γερο για την αύξηση της ρευστότητας των τίτλων,
- η υιοθέτηση νέων τρόπων προσέγγισης των επενδυτών, εν όψει της ταχύτητας, με την οποία αναπτύσσεται η «ηλεκτρονική αγορά τίτλων» σε διεθνές επίπεδο.

2. Συντονιστική Επιτροπή Αναδόχων της ΕΕΤ

Η ΕΕΤ προχώρησε στη σύσταση αυτής της διατραπεζικής επιτροπής (με τη συμμετοχή εκπροσώπων και του ΣΜΕΧΑ) για την αποτελεσματικότερη επεξεργασία των θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας των τραπεζών ως αναδόχων μετοχικών εκδόσεων και την καθιέρωση τακτικής επικοινωνίας με τη διοίκηση του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Κατά τη διάρκεια της τρίμηνης λειτουργίας της, επεξεργάστηκε τις θέσεις της ΕΕΤ αναφορικά με:

- τη συζητούμενη αναμόρφωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία και την ευθύνη των αναδόχων,
- διάφορα σχέδια κανονιστικών πράξεων των αρμοδίων αρχών (όπως το σχέδιο κανονισμού χρηματιστηριακής συμπεριφοράς των εισηγμένων εταιρειών),
- διάφορα κείμενα εργασίας της ευρωπαϊκής Federation of Securities Commissions (FESCO), που υποβλήθηκαν στην ΕΕΤ από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

3. Ομάδα Εργασίας της ΕΕΤ για θέματα θεματοφυλακής

Η εν λόγω διατραπεζική ομάδα εργασίας της ΕΕΤ ασχολήθηκε με θέματα που αφορούν τη λειτουργία ξένων θεσμικών επενδυτών στην Ελλάδα ως θεματοφυλάκων και υπέβαλε συγκεκριμένες προτάσεις στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η Επιτροπή ασχολήθηκε ειδικότερα με τη βελτίωση των διαδικασιών του συστήματος άυλων τίτλων και το θεσμικό πλαίσιο των «nominee-omnibus accounts».

4. Θέματα venture capital

Στο πλαίσιο, τέλος, της πολιτικής παρεμβάσεων για τον εκσυγχρονισμό του ευρύτερου χρηματοπιστωτικού συστήματος, η ΕΕΤ υπέβαλε προτάσεις για τη βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει τις δραστηριότητες των εταιρειών κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital).

Ε. Θέματα καταναλωτών

1. Κώδικας Δεοντολογίας Στεγαστικών Δανείων

Η ΕΕΤ συμμετείχε ενεργά στη διαδικασία επεξεργασίας του περιεχομένου του προαναφερθέντος αυτού κώδικα και προέβη σε μετάφραση του αγγλικού κειμένου στα ελληνικά. Μέσα στο 2001 θα προωθήσει την υιοθέτησή του από τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, προβαίνοντας παράλληλα στην αναγκαία προσαρμογή του στα δεδομένα και τα χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς.

2. Εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το 2000 εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση σχετικά με τις πωλήσεις από απόσταση και τη συγκριτική διαφήμιση, η οποία δεν εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της την παροχή από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, όπως ρητά προβλέπεται στη σχετική κοινοτική Οδηγία 97/7/ΕΚ για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις. Η ΕΕΤ εξέφρασε την αντίρρησή της στη ρύθμιση αυτή και παρακολουθεί το θέμα, με γνώμονα την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ενδέχεται να ανακύψουν από την ενδεχόμενη εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων της Απόφασης μέχρι:

- να εκδοθεί η κοινοτική Οδηγία που θα ρυθμίζει ειδικά την παροχή από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, και
- να ενσωματωθούν οι σχετικές διατάξεις στην ελληνική έννομη τάξη.

3. Διάλογος με φορείς καταναλωτών

Το 2000 καθιερώθηκε τακτική διαδικασία διαλόγου ανάμεσα στην ΕΕΤ και τους φορείς εκπροσώπησης των καταναλωτών, με σκοπό την αντιμετώπιση προβλημάτων που ενδεχομένως ανακύπτουν στις συναλλαγές τους με τις τράπεζες. Πρώτο προϊόν των σχετικών συναντήσεων, στις οποίες συμμετείχε και το Υπουργείο Ανάπτυξης, υπήρξε η διοργάνωση, τον Απρίλιο του 2000, του «Forum Τραπεζών-Καταναλωτών».

ΣΤ. Θέματα τραπεζικής λογιστικής

Κατά τη διάρκεια του 2000 ολοκληρώθηκε μελέτη, με σκοπό την τροποποίηση και συμπλήρωση της ελληνικής νομοθεσίας για τη λογιστική αντιμετώπιση των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων στη βάση των ρυθμίσεων που προβλέπονται από τα διεθνή λογιστικά πρότυπα. Η μελέτη αυτή, που αποτελεί συνέχεια ανάλογης για τη λογιστική και φορολογική αντιμετώπιση των τίτλων σταθερού εισοδήματος, έχει ήδη υποβληθεί στο Υπουργείο Οικονομικών για την προώθηση των αναγκαίων ενεργειών.

Ζ. Τραπεζικές εργασίες

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν μέσα από την καθημερινή τραπεζική πρακτική, αφορούν βασικές τραπεζικές εργασίες και συνδέονται με την ερμηνεία και εφαρμογή σχετικών κανονιστικών διατάξεων, η ΕΕΤ επεξεργάστηκε, μέσω της Μόνιμης Ομάδας Μελέτης και Έρευνας (ΜΟΜΕ), τα ακόλουθα θέματα:

- την πολιτική των πιστωτικών ιδρυμάτων για το άνοιγμα καταθετικού λογαριασμού από συνταξιούχους του ΙΚΑ,
- τη διερεύνηση των δυνατοτήτων, όρων και προϋποθέσεων ως προς τη χορήγηση δανείων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα για την εξόφληση οφειλών προς το Δημόσιο,
- την πληρωμή χαρτοσήμου στις περιπτώσεις χορήγησης συναλλάγματος για πληρωμή εμπορευμάτων με προέμβασμα,
- τα παράπονα επιχειρήσεων αναφορικά με τη μη αποδοχή εκ μέρους των τραπεζών συναλλαγματικών ή γραμματίων σε διαταγή ως εγγύηση χορηγήσεων ή προς προεξόφληση,
- τις καταθέσεις και χρηματοδοτήσεις μη κατοίκων σε δραχμές και συνάλλαγμα, και
- τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τράπεζες ως προς την εφαρμογή των διατάξεων της Κοινής Υπουργικής Απόφασης που αφορά στις πιστωτικές διευκολύνσεις επιχειρήσεων, οι οποίες είναι εγκατεστημένες στη Θράκη και τους Νομούς Φλωρίνης και Κιλκίς.

Η. Ασφάλεια τραπεζών και τραπεζικών συναλλαγών

Η ΕΕΤ συνέχισε να παρακολουθεί συστηματικά, κατά τη διάρκεια του 2000, όλα τα θέματα που άπτονται της ασφάλειας των τραπεζών και των συναλλαγών, ηλεκτρονικών ή μη, συνεργαζόμενη με τις αρμόδιες δικαστικές και αστυνομικές αρχές, με σκοπό την ενημέρωση των τραπεζών μελών της σχετικά με την πρόληψη και καταστολή των απατών και άλλων μορφών οικονομικού εγκλήματος κατά των τραπεζών.

1. Εξουσιοδοτημένος Μεσολαβητής

Οι φορολογικές αρχές των ΗΠΑ (IRS), βασιζόμενες σε μια διασταλτική ερμηνεία της αρχής «γνώρισε τον πελάτη σου», καθιέρωσαν την πρακτική του Εξουσιοδοτημένου Μεσολαβητή (Qualified Intermediary) για τις τράπεζες, οι οποίες, είτε δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ είτε αλλού, εμβάζουν στους πελάτες τους εισοδήματα από αμερικανικές πηγές, για τα οποία υφίσταται υποχρέωση παρακράτησης φόρου εισοδήματος στις ΗΠΑ. Ειδικότερα, προβλέφθηκε ότι όσες τράπεζες επιθυμούν μετά το 2001 να συ-

νεχίσουν να δραστηριοποιούνται στις εν λόγω εργασίες, οφείλουν να προσχωρήσουν σε ειδική σύμβαση με το αμερικανικό Δημόσιο, η οποία καταρτίζεται μόνον αν, στη χώρα όπου δραστηριοποιούνται ή έχουν την έδρα τους, υπάρχει κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο που να τους επιτρέπει να «γνωρίζουν» τον πελάτη τους, την πηγή της προέλευσης των κεφαλαίων και τη χώρα της πραγματικά μόνιμης κατοικίας ή έδρας του.

Εν όψει των ανωτέρω, η ΕΕΤ προέβη στις αναγκαίες ενέργειες για τη διατύπωση θέσεων και απόψεων προς τους αρμόδιους φορείς και όργανα της Πολιτείας, καθώς και για την επαρκή ενημέρωση των τραπεζών. Παράλληλα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η προσχώρηση των ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων στη σύμβαση, διαβίβασε στις αρμόδιες αρχές των ΗΠΑ, με τη συνδρομή διεθνούς συμβούλου, αίτηση αποδοχής, καθώς και τα έγγραφα που αποδεικνύουν την ύπαρξη στην Ελλάδα επαρκούς σχετικού θεσμικού πλαισίου.

2. Συμμετοχή στην Επιτροπή του άρθρου 7 του νόμου 2331/1995

Η ΕΕΤ συμμετείχε με μόνιμο εκπρόσωπό της στις εβδομαδιαίες συνεδρίες της Επιτροπής του άρθρου 7 του νόμου 2331/1995 για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Παράλληλα, συνέχισε τη συνεργασία της με τις αρμόδιες δικαστικές και αστυνομικές αρχές για την ενημέρωση των τραπεζών μελών της σχετικά με υποθέσεις συναλλαγών που εμπίπτουν στις διατάξεις του νόμου.

3. Φυσική ασφάλεια τραπεζικών καταστημάτων από ληστείες

Το θέμα της φυσικής ασφάλειας των τραπεζών από ληστείες, όπως και κατά το παρελθόν, βρέθηκε πολλές φορές στο επίκεντρο της δημοσιότητας και, όπου κρίθηκε σκόπιμο, η ΕΕΤ προέβη στις δέουσες ενέργειες, ώστε το πρόβλημα να τίθεται στις πραγματικές του διαστάσεις. Μετά την ενεργοποίηση ειδικής αστυνομικής δύναμης, αρμόδιας για την επιτήρηση των τραπεζικών καταστημάτων, τόσο ο αριθμός των ληστειών όσο και το ύψος των υλικών απωλειών μειώθηκαν εξαιρετικά κατά τη διάρκεια του 2000 σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης κινδύνου των τραπεζών διαμορφώθηκε στα χαμηλότερα επίπεδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΕΕΤ συγκεντρώνει από τις τράπεζες και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις ληστείες τραπεζικών καταστημάτων και τα υποβάλλει στην αρμόδια επιτροπή της ΕΤΟ, η οποία τα συμπεριλαμβάνει σε ετήσια εμπιστευτική έκθεσή της.

4. Ασφάλεια συναλλαγών με κάρτες

Η ΕΕΤ δημιούργησε ειδική ομάδα εργασίας, προκειμένου να μελετήσει τη δημιουργία ειδικού φορέα, με βασική αποστολή το συντονισμό:

- των εκδοτριών τραπεζών σε εθνικό επίπεδο για την ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τη δόλια χρήση πιστωτικών καρτών,

- της συνεργασίας μεταξύ τραπεζών και αστυνομικών αρχών,
- των ενεργειών ενημέρωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού των τραπεζών, των συμβεβλημένων επιχειρήσεων και των χρηστών.

Το προαναφερόμενο έργο καλύπτει όλα τα θέματα που θα ενισχύσουν, από πλευράς ασφάλειας, την εμπιστοσύνη των καταναλωτών προς το πλαστικό χρήμα, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, προκειμένου να περιοριστεί το οικονομικό έγκλημα που πραγματοποιείται με κάθε μορφή πλαστικού χρήματος. Το έργο της Ομάδας Εργασίας αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2001.

Θ. Εργασιακά και κοινωνικά θέματα

Η δραστηριότητα της ΕΕΤ στον εν λόγω τομέα υπήρξε πολυσχιδής κατά τη διάρκεια του 2000:

- Απάντησε και επίλυσε πλήθος θεμάτων που προέκυψαν από την εφαρμογή της ισχύουσας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας Τραπεζών-ΟΤΟΕ (1999-2000).
- Με αφορμή το νόμο 2874/2000 για την προώθηση της απασχόλησης, διευκρίνισε το θέμα του χρόνου εργασίας και των επιπτώσεών του στο τραπεζικό σύστημα.
- Προώθησε ερμηνευτική εγκύκλιο στο ΥΠΕΘΟ αναφορικά με το ζήτημα της «ειδικής» αργίας που καθιερώθηκε για τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας τη 2α Ιανουαρίου 2001, ώστε να ολοκληρωθούν χωρίς προβλήματα οι ενέργειες για την εισαγωγή του ευρώ.
- Έλαβε μέρος στο διάλογο που αναπτύσσεται για το ασφαλιστικό ζήτημα των τραπεζοϋπαλλήλων.
- Είχε ενεργή συμμετοχή στις συνεδριάσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΟΚΕ).
- Τέλος, έλαβε μέρος, μέσω εκπροσώπων της, στις εβδομαδιαίες συνεδριάσεις του τριτοβάθμιου Διατραπεζικού Πειθαρχικού Συμβουλίου στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπου εξετάζονται προσφυγές τραπεζικών υπαλλήλων κατά των αποφάσεων των δευτεροβάθμιων Πειθαρχικών Συμβουλίων των τραπεζών, στα οποία δεν συμμετέχουν δικαστές.

Ι. Νομικά θέματα

Η νομική δραστηριότητα της ΕΕΤ, πέρα από τη στήριξη και τεκμηρίωση του έργου των θεματικών ενότητων που προαναφέρθηκαν, περιέλαβε το 2000 και ενέργειες αναφορικά, κυρίως, με τα ακόλουθα θέματα:

1. Ειδική εκκαθάριση

Η Νομική Επιτροπή εξέτασε θέματα των διατάξεων 46-46α του Ν.1892/1990 που αφορούν στην ειδική εκκαθάριση των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων και για τα οποία έχουν εγερθεί αμφισβητήσεις. Μεταξύ των θεμάτων, ξεχωριστή σημασία για τα πιστωτικά ιδρύματα έχει αν το άρθρο 533 ΑΚ εφαρμόζεται και στο θεσμό της ειδικής εκκαθάρισης, με το δεδομένο ότι εκκαθαριστής στα άρθρα 46α και 46β του Ν.1892/1990 είναι πάντα πιστωτικό ίδρυμα ή θυγατρική του. Το σχέδιο νόμου που συντάχθηκε με γνώμονα την αποσαφήνιση των υφιστάμενων αμφισβητήσεων, υποβλήθηκε στα συναρμόδια Υπουργεία Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης.

2. Εταιρική διακυβέρνηση

Το ζήτημα της εταιρικής διακυβέρνησης, το οποίο αφορά συνολικά τη δομή της ανώνυμης εταιρείας και την ενάσκηση της εξουσίας στο εσωτερικό της, απασχολεί σε διεθνές επίπεδο και εξελίσσεται διαρκώς. Ο ΟΟΣΑ προέβη, το 1998, στην καθιέρωση ορισμένων βασικών αρχών εταιρικής διακυβέρνησης μη δεσμευτικής ισχύος. Επίσης, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, βρίσκεται ακόμη σε στάδιο επεξεργασίας (από το 1972) η πρόταση 5ης κοινοτικής Οδηγίας για τη δομή της ανώνυμης εταιρείας, η οποία όμως, καθώς φαίνεται από τα μέχρι σήμερα ισχύοντα, δεν θα υιοθετηθεί τελικά, λόγω έλλειψης της απαιτούμενης συγκατάθεσης των κρατών μελών. Στις περισσότερες δε ευρωπαϊκές χώρες η ρύθμιση των θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης γίνεται μέσω κωδίκων καλής πρακτικής που προέρχονται από την αυτορρύθμιση.

Στην Ελλάδα, το ζήτημα της εταιρικής διακυβέρνησης, αποτέλεσε για πρώτη φορά αντικείμενο επεξεργασίας το 1998, όταν εκπονήθηκε από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, σε συνεργασία με την ΑΣΥΚ ΑΕ, μελέτη για τη διακυβέρνηση των ανωνύμων εταιρειών. Στη συνέχεια, το 1999, με πρωτοβουλία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, συστάθηκε «ειδική Επιτροπή για την Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα», η οποία επεξεργάστηκε το θέμα και εξέδωσε με τη μορφή «Λευκής Βίβλου» αρχές εταιρικής διακυβέρνησης για τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών εταιρείες. Οι πρωτοβουλίες κορυφώθηκαν το 2000 με τη σύσταση από τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης νομοπαρασκευαστικής επιτροπής για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία αναμένεται να ολοκληρώσει τις εργασίες της το πρώτο τρίμηνο του 2001.

Η ΕΕΤ, που συμμετείχε και στην εκπόνηση της «Λευκής Βίβλου», λαμβάνει μέρος στις εργασίες της εν λόγω νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, έχοντας ως γνώμονα των

παρατηρήσεών της τη θέση ότι η πολυμορφία των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης δεν επιτρέπει τη νομοθετική ρύθμιση των συναφών θεμάτων, η οποία, κατά συνέπεια, θα πρέπει να περιορίζεται σε γενικές μόνο κατευθύνσεις. Η υιοθέτηση, μέσω της αυτορρύθμισης, κωδίκων καλής πρακτικής και δεοντολογίας για τη ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης κρίνεται σαφώς πιο πρόσφορη και αποτελεσματική.

3. Θέματα του νόμου 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών

Η ΕΕΤ ξεκίνησε το 2000 τη διαδικασία επεξεργασίας των διατάξεων του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920, με στόχο τη συμβολή στην προσαρμογή του ελληνικού δικαίου των ανωνύμων εταιρειών στις απαιτήσεις του νέου οικονομικού περιβάλλοντος. Το σχετικό σχέδιο νόμου θα ολοκληρωθεί το πρώτο εξάμηνο του 2001 και θα υποβληθεί αρμόδια.

4. Ένταξη των συνεταιριστικών τραπεζών στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων

Η ΕΕΤ συμμετείχε στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας για την έκδοση του προαναφερθέντος Προεδρικού Διατάγματος 329/2000 αναφορικά με τους όρους ένταξης των συνεταιριστικών τραπεζών στο σύστημα του Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων. Στο διάταγμα αυτό συγκεράστηκαν τελικά οι εν πολλοίς αντιτιθέμενες απόψεις της ΕΕΤ και της Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος αναφορικά με το ύψος της αρχικής εισφοράς και τη μεθοδολογία υπολογισμού της επίσης τακτικής εισφοράς των εν λόγω πιστωτικών ιδρυμάτων.

ΙΑ. Σχέσεις με παραγωγικές τάξεις

1. Διάλογος και προσεγγίσεις

Το 2000 συνεχίστηκε η συνεργασία της ΕΕΤ με φορείς που εκπροσωπούν τις παραγωγικές τάξεις της χώρας. Πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις με την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων και τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών και Εμπόρων Ελλάδος, για την περαιτέρω ανάπτυξη διαλόγου με τους εν λόγω φορείς και αναζητήθηκαν κοινά αποδεκτές προσεγγίσεις στα θέματα που τους απασχολούν. Επαφές έγιναν επίσης με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Διοίκησης για τον εντοπισμό κατάλληλων μηχανισμών και διαδικασιών που θα συμβάλουν στη στήριξη και ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

2. Ελληνική Αναπτυξιακή Εταιρεία (ΕΛΑΝΕΤ)

Ως ιδρυτικό μέλος της εταιρείας αυτής, μαζί με το ΣΕΒ και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξενοδόχων, η ΕΕΤ εξακολούθησε να συμβάλλει στο έργο της σχετικά με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε εθνικά αναπτυξιακά προγράμματα και κοινοτικά διαρθρωτικά προγράμματα. Η εμπειρία της ΕΛΑΝΕΤ ως ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης προγραμμάτων οδήγησε στην αναζήτηση νέων τρόπων αξιοποίησης του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Η διαφαινόμενη ανάγκη εμπλοκής των τραπεζών στο Γ' ΚΠΣ, λόγω ριζικών αλλαγών στη διαδικασία αξιολόγησης, προκάλεσε το άνοιγμα διαλόγου της ΕΕΤ με τα αρμόδια Υπουργεία, με προοπτική την αποτελεσματική συμμετοχή των τραπεζών τόσο στις διαδικασίες όσο και στην άμεση αξιοποίηση των επιμέρους έργων του πλαισίου αυτού.

ΙΒ. Επιστημονική δραστηριότητα

1. Θεσμική συνεργασία με το ΙΟΒΕ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΕΤ αποφάσισε τη συστηματική και εξορθολογισμένη στήριξη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), συμμετέχοντας με χορηγία ύψους 1,5 δισ. δραχμών σε ένα προικώο κεφάλαιο, αντί των μεμονωμένων, μέχρι σήμερα, ετήσιων χορηγιών των επιμέρους τραπεζών. Το αποθεματικό κεφάλαιο, που θα δημιουργηθεί από την τριμερή χορηγία στο εν λόγω προικώο (εκ μέρους του τραπεζικού, του ιδιωτικού και του δημόσιου χώρου), θα αξιοποιείται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των χορηγών, ώστε το μελετητικό έργο του Ιδρύματος να ανταποκρίνεται στις πραγματικές τους ανάγκες.

Εκπρόσωποι της ΕΕΤ θα συμμετέχουν στα όργανα λήψης αποφάσεων του Ιδρύματος, καθώς και στο Επιστημονικό του Συμβούλιο. Στο νέο αυτό πλαίσιο συνεργασίας, η ΕΕΤ θα έχει την ευκαιρία να συμβάλλει, με έρευνες, μελέτες, επιστημονικές εκδηλώσεις και παρεμβάσεις, στην αντιμετώπιση των μεγάλων προκλήσεων που απαιτούν συνολική αντίληψη για τη λειτουργία της οικονομίας και τα μέσα για την εφαρμογή των ενδεδειγμένων λύσεων.

2. Το Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΕΤ

Το Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΕΤ, συγκροτούμενο από δέκα Καθηγέτες Οικονομικών Πανεπιστημίων με ενεργό δραστηριότητα στον τραπεζικό χώρο, συζητά και αντιμετωπίζει, σε τακτικές μηνιαίες συνεδρίες, κρίσιμα θέματα που απαιτούν εμπάθунση και συγκριτική μελέτη. Κατά τη διάρκεια του 2000, το έργο του Επιστημονικού Συμβουλίου εστιάστηκε:

- στη μελέτη των θεμάτων της φορολόγησης κινητών αξιών και παραγώγων, της εταιρικής διακυβέρνησης και του νέου εποπτικού πλαισίου της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία,
- στο σχεδιασμό της διοργάνωσης επιστημονικών ημερίδων το 2001, με συμμετοχή ξένων προσωπικοτήτων της διεθνούς τραπεζικής, καθώς και της συστηματικότερης παρέμβασής του ως γνωμοδοτικού οργάνου τόσο των καταστατικών οργάνων της ΕΕΤ όσο και του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΙΟΒΕ (στο πλαίσιο της επικείμενης συνεργασίας των δύο φορέων),
- στο σχεδιασμό της ενίσχυσης της συνεργασίας της ΕΕΤ με το Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ), μέσω συγκεκριμένων δράσεων.

3. Συμμετοχή στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Τραπεζική Ιστορία

Στο πλαίσιο της επιστημονικής της δραστηριότητας, η ΕΕΤ συμμετέχει στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Τραπεζική Ιστορία. Έτσι, κατά το 2000, η ΕΕΤ εκπροσώπηθηκε στη Διάσκεψη στο Παρίσι με θέμα «Το Ιστορικό της Δημιουργίας μιας Νομισματικής Ταυτότητας στην Ευρώπη», στο Συμπόσιο στη Βαρσοβία με θέμα «Ευρωπαϊκές Τράπεζες σε μια υπό εξέλιξη Οικονομία» και στο Συμπόσιο στη Φλωρεντία για τις «Απαρχές της Διεθνούς Τραπεζικής».

4. Συνδρομή στην ερευνητική δραστηριότητα τρίτων

- Στη μνήμη του διακεκριμένου στελέχους της, Γεωργίου Εμμ. Τραγάκη, η ΕΕΤ προκήρυξε διαγωνισμό για τη συγγραφή μονογραφίας, με θέμα «Εξωχώριες εταιρείες και νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες ενέργειες».
- Επίσης, η ΕΕΤ συνέβαλε με χορηγία της στον 7ο Πανελλήνιο Φοιτητικό Διαγωνισμό, με θέμα «Η Τεχνολογία των Πληροφοριών και η Νέα Οικονομία στην Ελλάδα», που διεξήχθη υπό την αιγίδα του ΣΕΒ, του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής Ελλάδας, του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς και της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς.
- Στο πλαίσιο, τέλος, του προγράμματος χορηγιών της προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση, η ΕΕΤ υποστήριξε το Πρόγραμμα Υποτροφιών του Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με τη βράβευση αριστούχου φοιτήτριας.

ΙΓ. Διεθνείς σχέσεις

1. Συνεργασία με το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο

Κατά τη διάρκεια του 2000, συνεχίστηκε η ενεργός εκπροσώπηση της ΕΕΤ στις εργασίες δύο βασικών Επιτροπών (Επιτροπή Τραπεζικής Τεχνικής και Πρακτικής και Επιτροπή Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών και Ασφαλειών) του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Οι επιτροπές αυτές ασχολήθηκαν με σημαντικά για τον τραπεζικό τομέα θέματα, όπως η εκπόνηση των «Ομοιόμορφων Οδηγιών για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο και Διακανονισμό» (URGETS – Uniform Guidelines for Electronic Trade & Settlement), των συμπληρωματικών «Ομοιόμορφων Κανόνων για τις Ηλεκτρονικές Πιστώσεις» (e-UCP) και η εκπόνηση μελέτης αναφορικά με την πλήρη απελευθέρωση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (WTO).

Εξάλλου, η Διατραπεζική Επιτροπή της ΕΕΤ για Θέματα του ΔΕΕ και η Διαρκής Επιτροπή Εμπειρογνομώνων της για Θέματα Εφαρμογής και Ερμηνείας των Κανόνων του ΔΕΕ ολοκλήρωσαν την επεξεργασία της μετάφρασης της «Διεθνούς Πρακτικής Υποχρεώσεων σε Αναμονή (standby)» (ISP98) που θα εκδοθεί το Μάρτιο του 2001, ενώ ξεκίνησε και η μετάφραση των Κανόνων «INCOTERMS 2000», που αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2001.

2. Συμμετοχή στην Οικονομική Συνεργασία Ευξείνου Πόντου

Η ΕΕΤ είναι μέλος του Επιχειρηματικού Συμβουλίου της Οικονομικής Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου (ΟΣΕΠ), η οποία έχει ως σκοπό την καλλιέργεια και προώθηση της οικονομικής-επιχειρηματικής συνεργασίας των κρατών μελών της (χωρών της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής). Με αυτή την ιδιότητα, συμμετέχει στην Επιτροπή Εκπροσώπησης της Ελληνικής Επιχειρηματικής Κοινότητας και στην Ομάδα Εργασίας για Τραπεζικά και Χρηματοδοτικά θέματα, όπου εξετάζονται ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος και τίθενται οι βάσεις για περαιτέρω συνεργασία των φορέων του χρηματοοικονομικού τομέα της περιοχής.

Στα πλαίσια αυτά, η ΕΕΤ συνεργάστηκε ενεργά το 2000 με τους αρμόδιους φορείς της Πολιτείας για τη διατύπωση και προώθηση των θέσεων της χώρας μας στην ευρύτερη περιοχή και παρακολούθησε τις εξελίξεις, προκειμένου να ενημερώνει σχετικά τις τράπεζες μέλη της. Παράλληλα, ανέλαβε πρωτοβουλίες για την προώθηση της συνεργασίας της με τις αντίστοιχες Ενώσεις Τραπεζών των κρατών μελών της ΟΣΕΠ και τη στήριξη της επέκτασης και ανάπτυξης δραστηριοτήτων των ελληνικών τραπεζών στις χώρες αυτές.

3. Περιφερειακή Συνάντηση Γενικών Γραμματέων Ενώσεων Τραπεζών χωρών της Βαλκανικής, της Β.Α. Μεσογείου και της Παρευξείνιας περιοχής

Η ΕΕΤ οργάνωσε με ιδιαίτερη επιτυχία, τον Οκτώβριο του 2000, τη 2η Διεθνή Συνάντηση για τη συνεργασία μεταξύ των Ενώσεων Τραπεζών των ανωτέρω περιοχών. Τα θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της διημερίδας ήταν η ανάπτυξη των χρηματοπιστωτικών αγορών στην περιοχή, η περιφερειακή συνεργασία για την εισαγωγή νέων χρηματοδοτικών προϊόντων και υπηρεσιών, η κοινοτική Οδηγία για τα διασυνοριακά εμβάσματα, οι πηγές για την ενημέρωση σε θέματα ηλεκτρονικού εμπορίου, καθώς και οι επιπτώσεις της εισαγωγής του ευρώ. Επίσης παρουσιάστηκαν τα τραπεζικά συστήματα των εν λόγω χωρών και διατυπώθηκαν απόψεις για θέματα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες των Ενώσεων Τραπεζών σε συνάρτηση με τις κατά χώρα εξελίξεις στα εθνικά τραπεζικά συστήματα.

Από τις συζητήσεις προέκυψε η σκοπιμότητα καθιέρωσης της συνάντησης αυτής σε μονιμότερη βάση, δεδομένου ότι μπορεί να αποτελέσει πυρήνα ανάπτυξης, όχι μόνο κοινών επιχειρηματικών και οικονομικών συνεργασιών, αλλά και εκπαιδευτικών ανταλλαγών.

4. Ελληνοτουρκική Επιχειρηματική Συνεργασία

Η ΕΕΤ συμμετέχει σε διάφορες επιτροπές των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Εξωτερικών, οι οποίες εξετάζουν θέματα που σχετίζονται με τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της Τουρκίας, και στο Συμβούλιο Ελληνοτουρκικής Επιχειρηματικής Συνεργασίας (ΣΕΤΕΣ). Κατά τη διάρκεια του 2000, το Συμβούλιο Ελληνοτουρκικής Επιχειρηματικής Συνεργασίας, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης προσπάθειας για οικονομική και επιχειρηματική συνεργασία των δύο χωρών σε όλους τους βασικούς τομείς παραγωγικής διαδικασίας (τραπεζικός, χρηματιστηριακός, ασφαλιστικός, εμπορίου, βιομηχανίας κ.λπ.), προσκάλεσε την ΕΕΤ να αναλάβει το συντονισμό και την εκπροσώπηση του ελληνικού τραπεζικού τομέα. Αντίστοιχη προσπάθεια έγινε και από το Συμβούλιο Τουρκοελληνικής Επιχειρηματικής Συνεργασίας, που εδρεύει στην Κωνσταντινούπολη. Δημιουργήθηκαν ελληνικές και τουρκικές Επιτροπές Εργασίας κατά τομέα δραστηριότητας, οι οποίες συνεργάστηκαν για την παρουσίαση κοινών θέσεων στα δύο Συμβούλια.

Τέλος, συνεχίστηκε η συνεργασία μεταξύ των Ενώσεων Τραπεζών των δύο χωρών και, μετά από συναντήσεις και σχετικές συνεννοήσεις, αποφασίστηκαν διάφορες δράσεις, όπως η διοργάνωση διακρατικών τραπεζικών ημερίδων, η διεξαγωγή κοινής συνεδρίασης των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο Ενώσεων και η διαμόρφωση κοινού πλαισίου στην ιστοσελίδα της ΕΕΤ στο Internet για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των μελών των δύο Ενώσεων.

ΙΔ. Χορηγίες

Πέρα από την τεχνοκρατική, εκπαιδευτική, μορφωτική και επιστημονική της δραστηριότητα, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, με αποφάσεις του Διοικητικού της Συμβουλίου, συνέδραμε και κατά τη διάρκεια του 2000 προσπάθειες αρχών και φορέων που προσφέρουν έργο ευρύτερης εθνικής σημασίας. Στα πλαίσια της δραστηριότητας αυτής προέβη στις ακόλουθες χορηγίες:

- Στο Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού, ποσό 100.000 δολαρίων ΗΠΑ (περίπου 36 εκατ. δρχ.), ως οικονομική ενίσχυση για την τριετία 2000-2002.
- Στην Ιερά Μητρόπολη Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας, ποσό 15 εκατ. δρχ. για την κάλυψη των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν με την ευκαιρία της επίσκεψης της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου.
- Στην Ιερά Μονή Αγίας Λαύρας, ποσό 12 εκατ. δρχ. για την ολοκλήρωση της αποκατάστασης και συντήρησης του ιστορικού Ναού και του Καθολικού.

IV. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Η δραστηριότητα του Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ΕΤΙ), στο οποίο έχει ανατεθεί η ευθύνη της εκπαιδευτικής λειτουργίας της ΕΕΤ, υπήρξε στη διάρκεια του 2000 πολύπλευρη τόσο στο εξωτερικό, όπου λειτούργησε συμπληρωματικά και υποβοηθητικά με ανάλογες πρωτοβουλίες των τραπεζών για την εξαγωγή εκπαιδευτικής τεχνογνωσίας, όσο και στο εσωτερικό, με την πραγματοποίηση μεγάλου αριθμού εκπαιδευτικών εκδηλώσεων. Το ΕΤΙ, το οποίο διοικείται από 12μελές Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (με τη συμμετοχή εκπροσώπων τραπεζών, της ΕΕΤ και της ΟΤΟΕ, καθώς και μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας), συμμετέσχε, επίσης, ενεργά στις εργασίες του European Bank Training Network, στο οποίο εκπροσωπούνται τα τραπεζικά ινστιτούτα των ευρωπαϊκών χωρών και μέσω του οποίου παρακολουθεί τις τάσεις και εξελίξεις που διαμορφώνονται στο χώρο της τραπεζικής κατάρτισης στην Ευρώπη.

A. Σεμιναριακή δραστηριότητα

Βασικός στόχος αυτής της δραστηριότητας υπήρξε και κατά το 2000 η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των τραπεζών, με την οργάνωση και διεξαγωγή σεμιναρίων συμβατικής διδασκαλίας και διδασκαλίας εξ αποστάσεως, σε θέματα αιχμής. Παράλληλα, το ΕΤΙ ανταποκρίθηκε σε αιτήματα μεμονωμένων τραπεζών, διοργανώνοντας εκπαιδευτικά σεμινάρια αποκλειστικά για το προσωπικό τους. Στη διάρκεια του 2000, εκπονήθηκαν, επίσης, τα προγράμματα «Πωλητές Αμοιβαίων Κεφαλαίων» και «Εκπαίδευση Εκπαιδευτών», που οδηγούν σε πιστοποίηση των εκπαιδευομένων.

Το τελευταίο αυτό πρόγραμμα προέκυψε από την ανάγκη ειδικής και πιστοποιημένης εκπαίδευσης των τραπεζικών στελεχών που αναλαμβάνουν την επαγγελματική κατάρτιση συναδέλφων τους. Ειδικό πρόγραμμα πιστοποίησης προσόντων προβλέφθηκε, μάλιστα, ακόμα και για τους πιο έμπειρους εκπαιδευτές.

Τα μεγέθη που επιτεύχθηκαν, στη διάρκεια του 2000, στον τομέα αυτό αποτυπώνονται στους πίνακες που ακολουθούν. Αξιοσημείωτη είναι η αύξηση του αριθμού των συμμετεχόντων σε όλα τα προγράμματα του ΕΤΙ, ιδιαίτερα με το σύστημα της εξ αποστάσεως κατάρτισης. Η θεματολογία των σεμιναρίων εμπλουτίστηκε ιδιαίτερα σε σχέση με το 1999, ενώ διευρύνθηκε και το φάσμα της συνεργασίας του ΕΤΙ με αξιόπιστους εκπαιδευτικούς φορείς της χώρας μας και του εξωτερικού.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΩΝ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

	Έτος 2000	Έτος 1999
Αθήνα	106	49
Περιφέρεια	26	31
Εξ αποστάσεως κατάρτιση	12	10
Μεμονωμένων τραπεζών	9	25
Σύνολο	153	115

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΝΤΩΝ ΣΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

	Έτος 2000	Έτος 1999
Σεμινάρια στην αίθουσα	2.226	946
Κατάρτιση από απόσταση	2.624	1.822
Σύνολο	4.850	2.768

B. Κοινοτικά προγράμματα

Η δραστηριότητα του Ινστιτούτου στον τομέα των κοινοτικών προγραμμάτων διακρίνεται σε εκείνη στην οποία λειτούργησε ως Ανάδοχος και σε εκείνη που υπήρξε Εταίρος.

1. Στο πλαίσιο Διμερούς Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας

Στη διάρκεια του 2000, ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα που αφορούσε εκπαιδευτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες προς τη Ρουμανία, την Ουκρανία και την Αλβανία, στο πλαίσιο της Διμερούς Αναπτυξιακής Βοήθειας και Συνεργασίας στον τραπεζικό τομέα, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του ΟΟΣΑ. Για τις ανάγκες του εν λόγω προγράμματος:

- πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα σεμινάρια σε θέματα Bank Management και Advanced Bank Marketing για ανώτερα στελέχη ρουμανικών τραπεζών, και σεμινάριο με θέμα Human Resources για υψηλόβαθμα στελέχη του τραπεζικού κλάδου της Αλβανίας,
- αγοράστηκε και εγκαταστάθηκε ηλεκτρονικός εξοπλισμός στη Savings Bank, Tirana, και εκπαιδεύτηκαν 70 υπάλληλοί της στη χρήση Η/Υ,

- διεξήχθη στην Αθήνα Banking Game, με προσομοίωση της λειτουργίας εικονικών τραπεζών σε Fundamentals of Bank Financial Management (BankFim), με τη συμμετοχή επιλεγμένων ομάδων τραπεζικών στελεχών από τις τρεις χώρες,
- ολοκληρώθηκε η συγγραφή, στην αγγλική γλώσσα, των εγχειριδίων Credit Risk Management (μεταφράστηκε και στα ρουμανικά), Treasury Management και Marketing και συντάχθηκε συνοπτικό εγχειρίδιο στη ρωσική γλώσσα, στο αντικείμενο Risk Management, για το πρόγραμμα που απευθυνόταν σε τραπεζικά στελέχη της Ουκρανίας.

2. Πρόγραμμα TACIS ρσρ IV

Το 2000 ολοκληρώθηκε το 16μηνος διάρκειας πρόγραμμα «Technical Assistance to South Russia Banking Industry: Cooperation for human resources upgrading and enterprise restructuring», στο οποίο ουσιαστικό ρόλο διαδραμάτισε το Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Το πρόγραμμα αυτό, τα αποτελέσματα του οποίου παρουσιάστηκαν σε ημερίδα που διοργανώθηκε στο Ροστώβ της Νότιας Ρωσίας, περιλάμβανε:

- πραγματοποίηση σεμιναρίων στην Αθήνα, το Μιλάνο και το Ροστώβ,
- εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τράπεζες στην Αθήνα,
- παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού σε ρωσικές τράπεζες, καθώς και
- εκπόνηση σχεδίου στρατηγικού σχεδιασμού.

Για τις ανάγκες του συγγράφηκαν επίσης 15 εκπαιδευτικά εγχειρίδια, στην αγγλική γλώσσα, σε διάφορες θεματικές ενότητες, καθώς και 3 εγχειρίδια για νέα τραπεζικά προϊόντα.

3. Πρόγραμμα Επιδεικτικών Έργων (ΠΕΠΕΡ)

Αντικείμενο του έργου αυτού, το οποίο ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2001, υπήρξε ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη και η εφαρμογή ενός διατραπεζικού εκπαιδευτικού συστήματος, που θα παρέχει εκπαίδευση σε τραπεζικά και γενικότερα χρηματοοικονομικά θέματα, με τη μέθοδο της κατάρτισης από απόσταση και με χρήση των πολυμέσων και του διαδικτύου. Το ETI, ως Ανάδοχος του προγράμματος, συνεργάστηκε με διάφορες τράπεζες μέλη, το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ, καθώς και το ΕΠΙΣΕΥ του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου.

Προϊόν του έργου υπήρξε το εργαστήριο D-LAB (Distance learning application in banking), το οποίο αναπτύχθηκε πιλοτικά, με σκοπό να παρέχει τραπεζική εκπαίδευση από απόσταση, με χρήση Η/Υ συνδεδεμένων σε δίκτυο «extranet». Τα μαθήματα θα παρέχονται με διαδικτυακό λογισμικό μέσω ειδικού δικτυακού τόπου διαμορφωμένου σε ενιαία εφαρμογή, η οποία ενεργοποιείται από τους χρήστες (εκπαιδευτές-μαθητές) με τη χρήση ειδικού λογισμικού περιήγησης. Το σύστημα διαθέτει και λογισμικό παρακολούθησης της προόδου και γενικά της πορείας των διαδικτυακά εκπαιδευομένων.

Το εκπαιδευτικό προϊόν, καθώς και το σύστημα διαχείρισης των προγραμμάτων αυτής της μορφής, παρουσιάστηκαν σε δύο διεθνή συνέδρια, τα οποία πραγματοποιήθηκαν στη Λουκέρνη και το Μιλάνο.

Η περαιτέρω αξιοποίηση του D-LAB συνίσταται στην επέκταση και επιχειρησιακή αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και του εξοπλισμού που διαθέτει, ώστε το ETI να μπορεί να παρέχει διαδικτυακή εκπαίδευση-κατάρτιση από απόσταση προς το προσωπικό κάθε ενδιαφερόμενης τράπεζας, με τη δημιουργία μιας «εικονικής πύλης» στο διαδίκτυο. Το εργαστήριο D-LAB θα λειτουργεί ως «virtual ISP», που ενοικιάζει υπηρεσίες δικτύου από άλλους «παροχείς» (π.χ. τράπεζες ή πανεπιστήμια). Το εύρος και τα χαρακτηριστικά της εν λόγω συνεργασίας θα αποφασιστούν από το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο του ETI και τους ενδιαφερόμενους παροχείς.

4. LEONARDO (DEFACIL)

Ως Ανάδοχος αυτού του προγράμματος, το ETI συντονίζει ελληνικές τράπεζες, ευρωπαϊκά τραπεζικά ινστιτούτα και κοινωνικούς εταίρους από την Ελλάδα και την Κύπρο, για την εκπόνηση μελέτης και την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, σε μορφή διδασκαλίας από απόσταση, αναφορικά με την ανάπτυξη της κατάρτισης στο χώρο εργασίας. Στις δύο διακρατικές συναντήσεις που έγιναν το 2000, προσεγγίστηκαν οι στόχοι και τα προσδοκώμενα προϊόντα του προγράμματος και παρουσιάστηκαν τα αποτελέσματα έρευνας που πραγματοποιήθηκε αναφορικά με την αναγκαιότητα του ρόλου και το προφίλ των ικανοτήτων των υπευθύνων των επιχειρηματικών μονάδων των τραπεζών ως «συμβούλων εκπαίδευσης» (facilitators).

5. LEONARDO (PREMEQ II)

Αντικείμενο του προγράμματος αυτού, με Ανάδοχο το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ, είναι η δημιουργία ενός μηχανισμού πρόβλεψης νέων ειδικοτήτων και ενός μηχανισμού αξιοποίησης ικανοτήτων και δεξιοτήτων στον τραπεζικό τομέα. Στόχος του είναι η συστηματική και πρακτική αναβάθμιση της επαγγελματικής κατάρτισης, μέσω της αξιόπιστης διάγνωσης των εκπαιδευτικών αναγκών και της ανάπτυξης κατάλληλης εκπαιδευτικής μεθοδολογίας για τη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης που θα προκύψουν από τον ανασχεδιασμό των θέσεων εργασίας. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται τον Απρίλιο του 2001.

6. LEONARDO (LABS)

Αντικείμενο του προγράμματος αυτού, Ανάδοχος του οποίου είναι το EFFEBI Ιταλίας, είναι η εκπόνηση μελέτης για την ισχύουσα κατάσταση στο χώρο της επαγγελματικής κατάρτισης στις συμμετέχουσες στο πρόγραμμα χώρες (Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία, Πορτογαλία και Ουγγαρία) και το προφίλ του Υπευθύνου επαγγελματικής κατάρτισης ή/και Υπευθύνου ανθρώπινου δυναμικού στο συνεχώς μεταβαλλόμενο χρηματοοικονομικό περιβάλλον. Το 2000 πραγματοποιήθηκαν δύο διακρατικές συναντήσεις, για την παρουσίαση μελέτης περίπτωσης (case study) και της τελικής έκθεσης για το προφίλ του «Learning Agent in Banking Sector» (LABS). Ολοκληρώθηκε επίσης η συγκέντρωση υλικού για τη δημιουργία βάσης δεδομένων, με την επωνυμία Bella Database.

7. LEONARDO (ELFIBANK)

Το ανωτέρω πρόγραμμα, Ανάδοχος του οποίου είναι η EFG Eurobank Ergasias, ολοκληρώθηκε επίσης το 2000, με την παραγωγή 3 CD-ROMs για την αυτοδιδασκαλία Χρηματοοικονομικών Αγγλικών σε περιβάλλον πολυμέσων, σε τρεις θεματικές ενότητες: Credit (Πιστώσεις), Exchange (Συνάλλαγμα) και Imports-Exports (Εισαγωγές-Εξαγωγές).

8. ADAPT (EUROTRAIN)

Το ανωτέρω πρόγραμμα, με Ανάδοχο το ΙΝΕ/ΟΤΟΕ, είχε ως βασικό στόχο την προετοιμασία των εργαζομένων στις τράπεζες εν όψει της εισαγωγής του ευρώ και επικεντρώθηκε στην πληροφόρηση και την εκπαίδευση που ανταποκρίνονται στις ανάγκες υποστήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Για την επίτευξη του στόχου, εκπονήθηκαν μελέτες για τις επιπτώσεις από την εισαγωγή του ευρώ στην εσωτερική οργάνωση των τραπεζών και την απασχόληση στον τραπεζικό τομέα.

Ετοιμάστηκε επίσης ενημερωτικό υλικό, στο οποίο δίνονται απαντήσεις σε θέματα που σχετίζονται με το ευρώ, και διοργανώθηκαν ημερίδες αναφορικά με τις επιπτώσεις από την εισαγωγή του ευρώ τόσο στις τράπεζες όσο και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε με την κατάρτιση επί του θέματος στελεχών μικρομεσαίων επιχειρήσεων και τραπεζικών στελεχών-συμβούλων πελατείας.

Γ. Εκπροσώπηση στο European Bank Training Network

Στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου του EBT.N κατά το 2000, επαναπροσδιορίστηκε η στρατηγική του ως φορέα ανταλλαγής πληροφόρησης μεταξύ των μελών του, ανάπτυξης κοινών προγραμμάτων και ανάληψης ερευνητικών και μελετητικών πρωτοβουλιών. Στο πλαίσιο των Επιτροπών που έχουν συσταθεί (Committee on Multimedia task force, Committee on professional standards και Committee on market development), εξετάστηκαν τα συστήματα πιστοποίησης που ισχύουν διεθνώς και αποφασίστηκε η δημιουργία προγράμματος που θα οδηγεί στην πιστοποίηση βασικής κατάρτισης τραπεζοϋπαλλήλων. Το ETI έλαβε μέρος στην υποβολή της πρότασης και θα συμμετάσχει στην εκπόνηση του εκπαιδευτικού υλικού.

Στο πλαίσιο, επίσης, του EBT.N αναπτύσσονται διμερείς διακρατικές συνεργασίες, τις οποίες αξιοποίησε το ETI για τη συμμετοχή ευρωπαϊκών τραπεζικών ινστιτούτων στα κοινοτικά προγράμματα, στα οποία είναι Ανάδοχος. Το Μάιο του 2000 πραγματοποιήθηκε, τέλος, στη Βουδαπέστη το παγκόσμιο συνέδριο του EBT.N, το οποίο διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια, με θέμα «The Changing Environment in the Financial Sector», που παρακολούθησαν 15 υψηλόβαθμα στελέχη ελληνικών τραπεζών.

Δ. Λοιπή δραστηριότητα

- ☐ Το ΕΤΙ μερίμνησε για τη συμμετοχή τριών τραπεζικών στελεχών της χώρας μας στο επίσιο International Banking Summer School (IBSS), που το 2000 διοργανώθηκε στην Ελβετία.
- ☐ Έγιναν οι απαραίτητες ενέργειες στους αρμόδιους κρατικούς φορείς για την πιστοποίηση των προγραμμάτων «Εκπαίδευση Εκπαιδευτών» και «Πωλητές Αμοιβαίων Κεφαλαίων».
- ☐ Πραγματοποιήθηκε πρόγραμμα κατάρτισης ανέργων πτυχιούχων ΑΕΙ και ΤΕΙ, με θέμα «Νέα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα», στα πλαίσια της λειτουργίας του ΕΤΙ ως Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ).
- ☐ Το ΕΤΙ ανταποκρίθηκε για άλλη μια φορά στην πρωτοβουλία του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με στόχο τη σύνδεση της εκπαίδευσης με την παραγωγή. Συγκεκριμένα μερίμνησε για την αποτελεσματική διοργάνωση της πρακτικής άσκησης 67 φοιτητών του Τμήματος σε τράπεζες μέλη της, κατά τους θερινούς μήνες.
- ☐ Το Ινστιτούτο μεσολάβησε, τέλος, για την τοποθέτηση δύο φοιτητών της Σχολής Οικονομικών Επιστημών της Μόσχας σε ελληνικές τράπεζες, για την πρακτική τους εκπαίδευση.

Όπως προκύπτει από τη συνοπτική αυτή «Έκθεση Πεπραγμένων», η δραστηριότητα της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών και κατά το έτος 2000 υπήρξε πολύπλευρη, πολύμορφη και αποτελεσματική. Το γεγονός αυτό οφείλεται τόσο στην πρόθυμη συνεργασία των Διοικήσεων των μελών της όσο και στην αποτελεσματική συμβολή πολυάριθμων στελεχών τραπεζών, εξωτερικών συνεργατών και – φυσικά – των στελεχών και των απασχολουμένων στη Γενική Γραμματεία. Προς όλους αυτούς αισθανόμαστε την υποχρέωση να εκφράσουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας. Πιστεύουμε ότι και στο μέλλον θα συνεχίσουν να προσφέρουν την πολύτιμη εμπειρία και τις υπηρεσίες τους με την ίδια επιτυχία. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα τις έχει ανάγκη, προκειμένου να αντιμετωπίσει με επιτυχία την απαιτητική διαδικασία μετάβασής του στο ανταγωνιστικό περιβάλλον της ευρωπαϊκής αγοράς και να στηρίξει τη δραστηριότητα της ελληνικής οικονομίας.

ΕΝΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000

35η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000)

(Ποσά σε δρχ.)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Αξία κτήσεως	Ποσά κλειόμενης Χρήσης 2000 Αποσβέσεις	Αξία κτήσεως	Ποσά προηγούμενης Χρήσης 1999 Αποσβέσεις	Αναμειγμένη Αξία	ΠΛΗΘΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης Χρήσης 2000	Ποσά προηγούμενης Χρήσης 1999
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Γ. ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
<i>II. Ενσφαιρωτές αναπροσαρμογές</i>								
1. Οικπέδα - Κτίρια	140.905.506	140.905.496	136.184.326	136.184.316	10			
4. Τεχνικές εγκαταστάσεις και λοιπός εξοπλισμός	31.094.518	31.094.435	31.094.518	31.094.435	83			144.969.864
5. Μεταφορικά μέσα	22.881.021	22.881.017	20.986.021	20.986.018	3			
6. Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	296.645.818	296.644.157	246.165.247	246.163.662	1.565			34.689.396
	491.525.863	491.525.105	434.430.112	434.428.451	1.661			179.659.260
<i>III. Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις</i>								
1. Συμμετοχές σε ΝΠΔΔ μη κερδοσκοπικά								
7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις								
	12.500.000	12.500.000						15.000.000
	6.149.800	6.149.800						10.571.095
	18.649.800	18.649.800						25.571.095
	18.651.558	18.651.558						37.157.160
Σύνολο παγίου ενεργητικού (ΠI+ΠII)								
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
<i>II. Απαιτήσεις</i>								
1. Εισφορές τραπεζών	209.240.473	209.240.473						12.000.000
3α. Επιστολές εισπρακτέες	330.000	330.000						56.907.712
11. Χρεώστες διάφοροι	65.468.465	65.468.465						1.171.874.800
11α. Ελληνικό Δημόσιο - προμήθεια οκτώκων	0	0						190.129.000
12. Λογισμικοί διαχειρίσις προκεταβόλων και πιστώσεων	12.760.706	12.760.706						72.120.843
	287.799.644	287.799.644						29.610.901
<i>IV. Δαθέσιμα</i>								
1. Ταμείο	3.136.924	3.136.924						38.749.128
2. Καταθέσεις όψεως και προθεσμίας	266.371.865	266.371.865						459.907.281
	269.508.789	269.508.789						1.541.063.401
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (ΔII+ΔIV)	557.308.433	557.308.433						
Ε. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ								
1. Εξόδα επόμενων χρήσεων	13.181.455	13.181.455						1.813.626.944
2. Εισφορές Χρήσεως εισπρακτέες	168.598.070	168.598.070						140.287.503
	201.779.525	201.779.525						1.953.924.447
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Γ+Δ+Ε)	777.739.516	777.739.516						3.711.804.268
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ								
2. Χρεωστικοί λογαριασμοί εγγυήσεων και εμπράγματων ασφαλειών	143.820.000	143.820.000						1.524.230.000

Αθήνα 2 Φεβρουαρίου 2001

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΑΞΜΑΤΕΑΣ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Σημείωση: Στα κονδύλια των Λογαριασμών του Ισολογισμού καθώς και των απορροφώντων χρήσης περιλαμβάνονται και εκείνα του Τραπεζικού Μεταλαβήτη. Η σύνθεση των σχετικών κονδύλιων επικοινωνείται στη λογιστική κατάσταση της 31.12.2000 του Τραπεζικού Μεταλαβήτη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΡΤΣΟΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΡΑΖΙΩΤΗΣ

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΟΚΚΑΣ

ΕΘΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2000
(Ποσά σε δρχ.)

	2000	1999	ΔΑΠΑΝΕΣ	2000	1999
ΕΙΣΦΟΡΕΣ					
Εισφορές Τακτικού Προϋπολογισμού			Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού		
Εισφορές μελών:			- Διατραπεζικές Συνεργασίες	274.969.617	236.957.497
Τακτικών	873.136.585	762.825.645	- Ειδικοί Δραστηριότητας	146.459.902	135.700.068
Συνδεδεμένων	79.332.000	72.000.000	- Διενεργ. Σχέσεις	225.924.199	271.573.153
Νέων μελών	8.524.500	0	- Διοικητικές Λειτουργίες	396.175.438	293.937.199
Εσοδα Κεφαλαίων	960.993.085	834.825.645	- Λοιπές Δαπάνες	1.155.301.156	1.068.198.053
Εισφορές μελών	27.073.651	61.873.424			
Εσοδα Κεφαλαίων	55.462.420	44.694.263	Δαπάνες Επικονομικού Τομέα	247.266.148	170.000.000
Χρήση ειδικού αποθεματικού	111.772.000	130.030.136	Δαπάνες Τραπεζικού Μεσοληθρή	236.470.551	264.537.328
Σύνολο	1.155.301.156	1.071.423.468			
Εισφορές επικονομικού τομέα	215.000.000	0	Δαπάνες Εκπαιδευτικής Δραστηριότητας	567.918.829	499.032.373
Εισφορές μελών	33.000.000	170.000.000	- Εκπαιδευτική Δραστηριότητα		
Χρήση ειδικού αποθεματικού	182.000.000	0			
Εισφορές Τραπεζικού Μεσοληθρή			Δαπάνες Ειδικών Προϋπολογισμών		
Εισφορές μελών	228.920.000	283.226.964	- Υπόστης Εθνικής Σημασίας	12.000.000	80.000.000
Τακτικών	10.000.000	9.000.000	- Σκοπούς - Χορηγίες		300.000.000
Συνδεδεμένων	6.673.482	3.774.345	- Ανθρωπιστική βοήθεια για τις ανάγκες των προσφύγων	0	3.018.995.247
Εσοδα κεφαλαίων - Λοιπά έσοδα	245.593.482	296.001.309	- Προμήθεια ορισκών για την κάλυψη αναγκών των ασφατελήτων	0	
Εισφορές - έσοδα Ελληνικού Τραπεζικού Ινστιτούτου	85.000.000	47.000.000	Δαπάνες Μελετών		
- Εισφορές μελών	183.318.895	221.303.605	- Αξιολόγηση της πιστοτικής εφρμογής του 35όρου	29.500.000	0
- Επιχορηγήσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων	300.966.184	223.669.944			
- Έσοδα από συμμετοχές στα εκπαιδευτικά προγράμματα	2.000.000	7.058.824	Δαπάνες τρίτων (Ελληνικό Δημόσιο)		
- Έσοδα κεφαλαίων	571.285.079	499.032.373	- Προμήθεια ορισκών για την κάλυψη αναγκών των ασφατελήτων	1.780.116.944	0
Εισφορές Ειδικών Προϋπολογισμών					
- Εισφορές για Υπόστης Εθνικής Σημασίας	12.000.000	80.000.000	ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΦΕΡΟΜΕΝΟ		
- Σκοπούς - Χορηγίες	0	300.000.000	Για κάλυψη εξόδων της επόμενης χρήσης	13.223.033	34.689.396
- Ανθρωπιστική βοήθεια για τις ανάγκες των προσφύγων	0	3.018.995.247			
- Προμήθεια ορισκών για την κάλυψη αναγκών των ασφατελήτων	0	0			
Εισφορές Μελετών					
- Αξιολόγηση της πιστοτικής εφρμογής του 35όρου	29.500.000	0			
Εισφορές τρίτων (Ελληνικό Δημόσιο)					
- Προμήθεια ορισκών για την κάλυψη αναγκών των ασφατελήτων	1.780.116.944	0	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	4.041.796.661	5.435.452.397
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	4.041.796.661	5.435.452.397			

Αθήνα 2 Φεβρουαρίου 2001

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΠΡΟΣΤΑΤΑΜΕΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΡΤΣΟΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΡΑΖΙΩΤΗΣ

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΟΚΚΑΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Κύριοι,

Ελέγξαμε τις συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών της Διαχειριστικής Περιόδου που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2000. Ο έλεγχός μας έγινε σύμφωνα με τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίναμε κατάλληλες, βάσει των αρχών και κανόνων Ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η Ένωση και μας δόθηκαν οι αναγκαίες πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μελών, με τις Οικονομικές Καταστάσεις.

Από τον έλεγχό μας διευκρινίζουμε τα εξής:

1. Η Ένωση κατά πάγια τακτική αποσβένει συνολικώς τα πάγια της στη χρήση που αποκτώνται. Έτσι, η αναπόσβεστη αξία των παγίων απεικονίζει την αριθμητική ποσότητα αυτών.

2. Η Ένωση έχει διενεργήσει σωρευμένη πρόβλεψη, ποσού ύψους δρχ. 15.000.000, για αποζημίωση του προσωπικού της λόγω εξόδου από την Υπηρεσία για συνταξιοδότηση, βασιζόμενη στη γνωμοδότηση αριθ. 205/1988 της ολομέλειας των νομικών συμβούλων της διοίκησης. Κατά τη γνώμη μας, το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση λόγω εξόδου από την Υπηρεσία για συνταξιοδότηση, έπρεπε να αφορά όλο το προσωπικό της Ένωσης, ανεξαρτήτως χρόνου θεμελίωσης δικαιώματος συνταξιοδότησης. Αν σχηματιζόταν κατ' αυτό τον τρόπο η πρόβλεψη, το σωρευμένο ύψος της θα ανερχόταν στο ποσό των δρχ. 80.000.000 περίπου.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Ένωσης απεικονίζουν, αφού ληφθούν υπ' όψη οι παραπάνω διευκρινίσεις μας, καθώς και η σημείωση της ΕΕΤ κάτω από τον Ισολογισμό, την περιουσιακή διάρθρωση και την Οικονομική Θέση της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών κατά την 31η Δεκεμβρίου 2000 καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσης που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και δεν διαφέρουν από εκείνες που η Ένωση εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση.

Αθήνα, 5 Φεβρουαρίου 2001

ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Γεώργιος Ι. Βαρθαλίτης
Σ.Ο.Λ. Α.Ε.Ο.Ε.
Α.Μ.Σ.Ο.Ε.Λ. 10251